

πράξεων συνοδικῶν, οὐδὲ τούτων ὑπολογισάμενος, ἀλλὰ πάντα γεν-
 νικίως ὑπομείνας, ἀναφέρω τῇ μεγάλῃ ἀγιωσύνῃ σου, ὅτι πρὸς ἓν ἑκα-
 στον πάντων καὶ κοινῇ πρὸς πάντα ἔχων δεικνύειν καὶ παριστᾶν νό-
 μιμα καὶ κανονικά δίκαιά μου πολλὰ, πρὸς οὐδένα τῶν πάντων ἕτε-
 ρον εἶπομι' ἂν εἰ μὴ πρὸς μόνην τὴν μεγάλην ἀγιωσύνην σου, τὸν
 καὶ δύναμιν ἔχοντα ἰάσασθαι ταῦτα. Καὶ τοσοῦτον ἐτήρησα τὴν σὴν
 ἐντολήν, καὶ ταῦτα δυνάμενος ἔχειν τὴν ἐμὴν ἐπισκοπὴν, ὥστ' οὐδ'
 ἑδεξάμην τινὰ τῶν ἐκείθεν ἀφικνουμένων καὶ ἀδικουμένων τὰ μέγι-
 στα οὐ μόνον ὡς μητροπολίτης αὐτῶν, ἀλλ' οὐδ' ὡς ἑξάρχος τῆς Πε-
 10 λοποννήσου. Περὶ δὲ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἐπισκοπῆς τῆς κατ' ἐμὲ
 ἐκκλησίας ἀνενεχθὲν τῷ ἁγίῳ μοι αὐθέντῃ καὶ βασιλεῖ καὶ τῷ ἁγίῳ
 μοι αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ παρὰ τοῦ Κορίνθου, δείξαντος τὰς αὐτοῦ
 τῶν δικαιωμάτων δυνάμεις, ἠναγκάσθη καὶ αὐτὸς καὶ ἔδειξα καὶ ἀνέ-
 φερον πρὸς αὐτοὺς πᾶν ὅπερ εἶχον δίκαιον. Ἔτι δὲ ἀπασχολούμενοι
 15 ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν συστάσεως ἐν ταῖς ἐκστρατεῖαις οὐδεμίαν
 ἀπόφασιν ἐξήνεγκαν περὶ τούτου. Καὶ, εἰ περ ἐτύγχανον ἐνταῦθα εὐ-
 ρισκόμενοι, προσκυνήσας αὐτοὺς εὐθέως ἂν ἔτρεχον πρὸς τὴν μεγά-
 λην ἀγιωσύνην σου, ὥστε τυχεῖν πάντα ἐκείνα τῆς προσηκούσης ἰά-
 σεως. Πλήν πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον ἐλεύσομαι τάχιστα, ταῖς τε ἐμοῖς
 20 δικαιώμασι, νομίμοις καὶ κανονικοῖς οὖσι, θαρρῶν, καὶ διὰ πάντων εὐ-
 λόγοις καὶ πρὸ τούτων τῇ ἀγάπῃ καὶ ἀναδοχῇ τῆς μεγάλης ἀγιω-
 σύνης σου, ὧν οὐδὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἢν γένοιτο θᾶπτον ἰδεῖν καὶ
 προσκυνῆσαι, καθὼς αὕτη ἐφίεται.

B'

† Τῆς δεσποτικῆς καὶ θείας καὶ ἱερᾶς εὐαγγελικῆς φωνῆς τοῦ
 25 μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διαπρύσιόν τι καὶ
 ὑψηλὸν τῆς κατὰ τὸν ἄριστον βίον τῶν Χριστιανῶν πολιτείας ὑπα-
 γορευούσης καὶ τέλειον καὶ πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ ταῖς προϊσταμένοις
 τῶν ἐκκλησιῶν, ἃς τῷ ἰδίῳ ἐξηγγόρασεν αἵματι καὶ καθηδραίωσε καὶ
 ἐπωκοδόμησε ταῖς ἀποστολικαῖς διδασκαλίαις καὶ ὑψηγήσῃ, τοὺς

5 εἶπομι' ἂν B : ἐρῶ ταῦτα ἐν τῷ καιμένῳ, ἐν δὲ τῇ φῶ διὰ παρακεμπτικῶθ
 σημεῖου εἶπομι' ἂν A 6 σὴν ἐν τῷ καιμένῳ κατὰ συνέχειαν A : πρόσθετον
 ἀνωθεν ὠχρότερον μέλανι B 12 αὐτοῦ ἔγραφα : αὐτοῦ AB. 20 διὰ πάν-
 των B : διαπάντων A 28 καθηδραίωσε

εἰρηνοποιούς μακαριζούσης καὶ υἱούς θεοῦ κεκληθῆναι τούτους κατὰ χάριν διδούσης, ἀγαπητὸν ἀνὴρ πᾶσι τοῖς καὶ ὀπωροῦν συνορᾶν δυναμένοις τὰ τοιαῦτα πεῖθεσθαι καλῶς καὶ ὑπείκειν τῇ θεῖα ταύτῃ νομοθεσίᾳ καὶ μὴ τιθέναι αὐτοὺς πρόσκομμα σκανδάλου τισὶ τῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων, τῶν 5 πιστῶν ὁγλα ὁγ, καθὼς ἡ ἀποστολικὴ φησι φωνή, τὸ τῆς εἰρήνης καὶ ὁμονοίας καλὸν πᾶσι τοῖς εὐσεβῶς καὶ ὁσίως ζῆν αἰρουμένοις ἀριδῆλως ὑποδεικνύουσα ἥς οὐδὲν ἐν τῷ βίῳ θεοειδέστερόν τε καὶ ὁσιώτερον. Ἦν καὶ ὁ πάντων σωτὴρ καὶ δημιουργὸς ἐπώνυμον ἑαυτοῦ ἔθετο, ἵνα δι' αὐτῆς πᾶν τὸ ὑποτεταγμένον αὐτῷ καὶ οἰκεῖον συνδήσῃ 10 καὶ συναυψώσῃ φύλον, τῆς μεγάλης ἐκείνης ἀξίας τευξόμενον ἐν καιρῷ τῷ προσηκόντι, ὁγλα ὁγ τῆς υἰοθεσίας. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ τινες οὕτω τὰ ὧτα ἐκκεκωφωμένοι τυγχάνουσιν, ὡς εἰ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ἀκηκοότες ἐχρημάτιζον τοῦ θειοτάτου ἐκείνου μακαρισμοῦ, οὐ μόνον οὐκ ἠρεμοῦσιν, ἀλλὰ καὶ πάντα λίθον, τὸ τοῦ λόγου, κινῶσιν, ὡς ἀν 15 πρόσκομμά τισι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν σκανδάλου γένωνται καὶ τὸ καθ' αὐτοὺς οὐκ ἐλλείπουσιν ὑποκινεῖν καὶ ὑπορύττειν βόθρους κατὰ τοῦ πλησίον, καὶ σπεύρουσιν ἐπ' αὐλακας ἀδικίας τῆς ψυχῆς αὐτῶν, κατὰ τὸν σοφὸν Σιράχ, καὶ ἀροτριῶσι ψεῦδος ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν ὅποιον ὁγ τι καὶ τισι τῶν τοιούτων ἀνδρῶν τῶν καλῶν καὶ γενναίων κατ' ἐ- 20 μοῦ πέπρακται· εἶσι γὰρ ἐκείνων οἱ λέγοντες τιτρώσκουσι μαχαίρα κατὰ τὸ σολομώντειον ἔπος· καὶ οὕτως ἐν τοῖς πανουργήμασιν αὐτῶν παικίλως διανοήθησαν, ὥστε καὶ τὴν ὑψηλοτάτην καὶ μακαριωτάτην τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τοῦ Χριστοῦ μου ἐκκλησίας κορυφὴν καὶ τὴν περὶ αὐτοὺς θεῖαν καὶ ἱερὰν τῶν ἀρχιερέων ὁμήγουριν ὑπαγαγέσθαι καὶ 25 πρὸς τὰ ἑαυτῶν τῆς διανοίας βουλευμάτα τε καὶ μηχανήματα ὑφελκύσασθαι καὶ ψῆφον, ψῆφον οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, δέομαι ὑμῶν, δέομαι τουτωνὶ τῶν λόγων εὐμενῶς ἀκοῦσαί μου καὶ μὴ βραθυμίαν τινὰ μὴδὲ ἀμέλειαν αὐτῶν καταγνῶναι, κἂν εἰς πολὺ μῆκος ὁ τῆς ἀπολογίας λόγος μοι προχωρήσῃ, καθαρῶτατά τε καὶ ἐναργέ- 30 στατα δι' αὐτοῦ τὴν τῶν πραγμάτων ἀκολουθίαν καταναγκασομένου δεικνύειν καὶ ἀπολογεῖσθαι πάντα τὰ μὲν ἱστορικῶς, τὰ δὲ κανονικῶς τε καὶ νομίμως, ἵνα διὰ πάντων ἀναφανῇ τὸ τοῦ ἡμετέρου δικαίου φ. 115^β || καλὸν ἀμετάπτωτόν τε καὶ ἀπαρέγκλιτον. Καὶ εἰ τίνα δὲ κόρον ἡ

6 δηλ^α 12 δηλαδὴ ἐκεῖ τινὲς 13 (καὶ πανταχοῦ ἀλλαχοῦ) μὴδὲ

14 ἐτελοῦν ἐν τῷ καιμένῳ, ἐν δὲ τῇ ῥα Γε ἐχρημάτιζον 14-15 οὐκ

ἠρεμοῦσιν ἐκ τῶν οὐχ ἠρεμοῦσιν 16 πρόσκομμα τισὶ αὐτῶν 17 οὐκ ἐλλεί-

πουσιν 22. σολομώντειον αὐτῶν 24. κορυφὴν προστεθειμένου ἀνωθεν

ὄχλον ταῖς θείαις καὶ ἱεραῖς ὑμῶν ἀκοαῖς ὅδε ὁ λόγος ἐπεισαγάγοι ἀν-
 οὔτος μὲν συγγνώμης παρ' ἡμῶν εἰκότως τυγχάνοι ἀν, τοῖς δὲ παρα-
 σκευάσασι τὰ τοιαῦτα καὶ μετακινήσασιν, εἴ τις ἄρα καὶ γένοιτο δὴ
 πρὸς τοῦ λόγου τοῦδε ἀηδία τε καὶ μακρηγορία, τούτοις ἀναίσθω, οἷ
 5 γε δὴ καὶ ὑπαιτίους ἑαυτοῦς τῶν τοιούτων πραγμάτων καθυπεθά-
 λοντο, κυκεῶνα ὄλον κεράσαντες καὶ ἀναμοχλεύσαντες τὰ πάνυ
 καλῶς καὶ νομίμως καὶ σχεδὸν ἐξ ἀμνημονεύτων τῶν χρόνων βέ-
 βαια καὶ ἐρηρειαμένα τυγχάνοντα.

Ἄλλὰ μὴν, εἴ τι δὴ τῶν περὶ ἐμὲ καὶ τῆς ἐμῆς ἐξουσίας ἐμοὶ γι-
 10 γνομένων, κἄν κινήτων, κἄν ἀκίνητον ἦν, προέμην ἀν τοῖς ἐθέλουσι
 ταῦτα λαμβάνειν ἐθελοντῆς καὶ οὐδένα ἀν λόγον ἐκίνουιν ποτὲ περὶ
 τούτου, ἀλλ' εἴασα ταῦτ' ἀν ἐκείνους μᾶλλον κατέχειν, ὅπως ἦν αὐτοῖς
 ἐφετόν. Ἐπεὶ δὲ ἀρτίως τῆς κατ' ἐμὲ ἐκκλησίας παρὰ πάντα λόγον
 δικαίου ἢ τῆς Μαΐνης ἐπισκοπῆ ἀπεσπάσθη καὶ προστίθεται οἷς οὐκ
 15 ἐνὶ δίκαιον, καὶ οὕτω κἄν ἀπεσιώπησα, εἴ μὴ μέγα καὶ φοβερόν ἐώ-
 ρων τὸ ἐπιτίμιον πρὸς τε θεοῦ πρὸς τε τῶν θείων καὶ μακαρίων πα-
 τέρων, ὑφ' ὧν τετύπωτο καὶ κεκανόνιστο πάντα μεθ' ὅσης ἀν εἴποι τις
 τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀγιότητος, οἷ καὶ ἐπανατείνονται διακελευόμενοι
 μεγάλα τὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν ἀμελούντων ἐπισκόπων τὰ ἀνήκοντα
 20 ἐκάστῳ τῇ σφῶν αὐτῶν ἐκκλησίᾳ δίκαια. Καὶ πρῶτον μὲν ἡ ἀγία
 καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη σύνοδος πρὸς τὴν ἐν Παμφυλίᾳ σύνοδον οὕτω
 διακελεύεται· Δεῖ γὰρ τὸν ὡς ἕπαξ ἐγχειρισμένον ἱερατικὴν φρον-
 τίδα ταύτης ἔχεισθαι μετ' εὐρωσιᾶς πνευματικῆς καὶ οἷον ἀνταπο-
 δέεσθαι τοῖς πόνοις καὶ ἰδρωῶτα [τὸν] ἔμμοισθον ἐθελοντῆν ὑπομεῖναι.
 25 Καὶ ἕτεροι πάλιν θεοὶ καὶ ἱεροὶ πατέρες παρακλήσια τούτοις φασὶ.
 Φασὶ γάρ· Ὅτινεςδήποτε ἀμελῶσι τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων τῇ ἐαν-
 τῶν καθέδρᾳ πρὸς τὸ τούτους κερδᾶναι εἰς τὴν καθολικὴν ἐνότητα ἐγ-
 κληθῶσιν ἀπὸ τῶν γεινιῶντων αὐτοῖς ἐπιμελῶν ἐπισκόπων περὶ τοῦ
 μὴ ἀναβάλλεσθαι τοῦτο πρᾶξιαι. Ταῦτα ῥητῶς οὕτως διέξεισιν ὁ ἑκα-
 30 τοστοεικοστόπρωτος τῆς ἐν Καρθαγένῃ συνόδου κανὼν. Τούτῳ τῷ κα-
 νόνι καὶ ὁ τηνικαῦτα Κορίνθου τελῶν ἐνέχεσθαι φάσκων τὴν περὶ τοῦ
 λαθεῖν ὅπερ οὐκ εἶχε πᾶσαν ἐκίνησε μηχανήν. Εἰ τοίνυν ἐκείνος ἐνε-
 χόμενος ὑπέφαιεν ἐαυτὸν τούτῳ, ὁ μὴ κτησάμενος πώποτε, οὗτ' αὐ-

4 (καὶ ἀλλαχού). τὲ 9-10. καὶ τῆς ἐμῆς ἐξουσίας ἐν τῷ κείμενῳ, ἐν δὲ τῷ

ῥη· Γε τῶν ἐμοὶ γιγνομένων. 11. ἐκινεῖ ἐθελοντῆς 12. μᾶλλον πρόσθετον ἐν ἀρχῇ τοῦ
 στίχου 20-25. καὶ πρῶτον—τούτοις φασὶ κάτω ἐν τῇ ῥηθιὰ παρακαμπτικοῦ
 σημείου † μετὰ τῆς λέξεως κείμενον ἀνωθεν 22. τὸν δεῖ γὰρ ὡς 26. ἀμε-
 λουσι 27. τούτοις κερδᾶναι

τὸς οὐθ' ὁ πρὸ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὁ πρὸ ἐκείνου ἔτι καὶ σχεδὸν ἀδηλον εἰ καὶ ἡ κατ' ἐκείνον ἐκτῆσατό ποτ' ἐκκλησία τὴν τῆς Μαΐνης ἐπισκοπὴν οὔτε γὰρ δικαιομασίῃ ἢ νομῇ τινι ἢ κἂν μαρτυρίαις τισὶν εἶχε τοῦτο καθυποδεικνύειν ζώσασιν· εἰ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ λαβεῖν ὅπερ οὐκ εἶχεν, ὡς περ εἴρηται, πώποτε, ταῦτα καὶ φθέγγεται καὶ προτείνει, ἢ αὐτὸς ὁ μέχρι τοῦ νῦν τοσοῦτους κεκτημένος αὐτὴν χρόνους, οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ πρὸ ἐμοῦ πλείους ἢ πενήτηκοντα τῶν ἀρχιερέων τυγχάνοντες εὐλόγῳ τρόπῳ παντὶ καὶ δικαίῳ καὶ νομ. 116^α μίμῳ νεμόμενοι, αὐτὸς ἄρτι καταπροήσω τοῦτ'· Καὶ πῶς οὐχ ὑπεύθυνον σιωπήσας καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἑμαυτὸν καθυποθήσω; Τούτους τοιγαροῦν αὐτοὺς καὶ οἱ φιλευσεβεῖς τοιαῦτα φθέγγονται νόμοι. Λέγουσι γάρ· Οἱ τοὺς ἱεροὺς κανόνας φυλάττοντες τῆς τοῦ δεσπότου θεοῦ βοηθείας ἀξιοῦνται καὶ οἱ τούτους παραβαίνοντες αὐτοὶ ἑαυτοὺς τῇ κατακρίσει ὑποβάλλουσι· μείζονι δὲ ὑπόκεινται κατακρίσει οἱ δαιώτατοι ἐπίσκοποι, οἱ πεπίστευνται καὶ ζητεῖν τοὺς κανόνας καὶ 15 φυλάττειν, εἴπερ τοῦτον παραβαινόμενον ἀνεκδέκην καταλείπουσιν, εἰ καταληφθεῖη.

Ἀκούεις σαφῶς καὶ διαρρήδην οἷά φησι τὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν ἀμελούντων καὶ μὴ ζητούντων ἐκείνους φυλάττειν ἀκριδῶς καὶ τηρεῖν; Ἴνα τοίνυν μὴ τούτοις καὶ αὐτὸς ἐμπέσω τοῖς ἐπιτιμίαις, πάντα 20 μᾶλλον ἢ τοῦθ' ὑπομενῶ, καὶ οὐδέποτε τῆς ἐμῆς ἐκκλησίας ἐκὼν καταπροήσω τὰ δίκαια, καὶ εἰ ταύτης ἐξελαθῆναι με δεήσει. Οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε λόγον ἔχον ἐστὶ σιωπῇ καθυπεῖξαι καὶ προδοῦναι, τὸ κατ' ἐμὲ δὴ λέγω, τοὺς περὶ τῆς τῶν τοιούτων συστάσεως θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας διαλαμβάνοντας, εἰ καὶ τάνυν τοῦθ' ὑφίσταμαι, μηδὲν 25 τῶν διωρισμένων μοι πρὸς ὑμᾶς παρακεκινήκως, μέχρις οὐ πάντ' ἀνεγκώ τὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ἐκκλησίαν δικαιομάτα τῇ θεῷ μοι καὶ ἱερᾷ κορυφῇ, ἄλλως θ' ὅτι καὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ πάντων ἀρχιερέων Μονεμβασίας, πλείστων, οὐδ' ὄσους ἂν εἴποι τις, ὄντων, οὐδενὸς ἐκείνων ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων τῆς ἐπισκοπῆς ἀποστερηθέντος καὶ ἐφ' οἷς μᾶλλον, 30 τῶν πρώτων ἐκείνων λέγω, εἰ τι καὶ τοιοῦτον ἐπέπρακτο ἂν, εἶχεν ἴσως ἂν τινα αἰτίαν, ἅτε βραχύτερον ἐπ' ἐκείνοις μᾶλλον ὄντα τὸν τῆς νομῆς χρόνον, καὶ οὐ τοσοῦτον ἴσως τὸ λυπηρὸν προέβαινε, εἰ τινὶ δὴ τού-

8. τισιν 6. αὐτὴν πρόσθετον ἀνωθεν 10-20. τούτους τοιγαροῦν—ἀκριδῶς καὶ τηρεῖν. Ἄνωθεν δὲ αὐτῶν διὰ παραπεμπτικοῦ σημείου διὰ πάντων συνιστάωντων θεῶν τῇ ἐκκλησίᾳ χριστοῦ 16. καταλείπτωσι 18. οἷα φησὶ 20. Τοῦ τοίνυν προηγείται μὲν διαγεγραμμένον 25. τάνυν 26. παρακεκινήκως τοῦ παρὰ γεγραμμένου ἀνωθεν 28. ἀλλ' ὡςθ' 33. προέβαινε

των τῶν πάλαι γεγονότων ἐτύγχανε γεγονός· εἰ ἐπ' ἐκείνοις μὲν οὐδενὶ τοιοῦτό τι συμβέβηκεν, ἄρτι δὴ τοῦτο κατ' ἐμὲ προβῆναι ποῦ τῶν καλῶν ἢ τῶν δικαίων λήθης αὐτὸ παρασυρῆναι βροβίοις ἐᾶσαι ;

Ἐχων τοίνυν ὅπως τῇ συστάσει τοῦ παρόντος χρήσομαι πράγμα-
 5 τος, οὐκ ἔχω συνιδεῖν τί τὸ κινήσαν καὶ οὕτω πείσαν τὴν πάνθ' ὑψη-
 λοτάτην μοι καὶ θεῖαν κεφαλὴν, ὥστε τοιαύτην κατ' ἐμοῦ προβῆναι
 δίκην, τῆς οὐδ' ἂν πρὸς αὐτῆς ἀγροίκος ἐτύγχανεν ἄνθρωπος, ἀλλὰ
 κάκεινος, δεξις ἄρα καὶ ἦν, παρεστῶς ἐδίδου τῷ δικαστηρίῳ καὶ
 10 λόγον ἐλάμβανεν. Οὐκ οἶδα δὲ μόνον εἰ μὴ καὶ πρὸς τοῦτο ἐπλεό-
 νασέ τινων ἀδικίας τὸ στόμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν περιέπλεξε δολιό-
 τητα, καὶ καθήμενοι κατὰ τοῦ ἀπόντος ἀδελφοῦ αὐτῶν, ἵνα μικρὸν
 ὑπαλλάξω τὴν προφητικὴν φωνήν, κατελάλησαν ψευδῆ καὶ πανοῦργα,
 καὶ διέβαλόν με πρὸς τὴν μεγάλην ἀγιωσύνην σου καὶ τὴν περὶ αὐ-
 τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν σύνοδον. Ὅντως γὰρ, ὄντως ὁ ταῦτα συρράφας
 15 καὶ συνεργήσας, οἷος ἄρα καὶ ἦν τὸ γὰρ ὑφασμα τοῦτι ἕτερος μὲν
 ἐξύφηνεν, ἄλλος δ' ἐνεδύσατο· ἐκεῖνος ὁ καθυφάνας οὐ τοῦτο μόνον,
 ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ καὶ ἕτερα ὄντως ὠδίνησεν ἀδικίαν καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν
 καὶ εἶδεν ἡμέραν ἀφροσύνης πονηρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως τῆς ψυχῆς αὐ-
 τοῦ, καὶ κατέπραξε πάντα καθὼς ἠθούλετο καὶ ἠθέλησεν, ἐπιθυμῶν
 20 ἐπιθυμίαν πλεονεκτικὴν ἀεὶ κατὰ τοῦ πλησίον καὶ ἄδικον, ὁ θρακικὸς
 ἐκεῖνος δοῖδουξ ὁ τὴν Ἄδου κυνὴν ὑπείσερχόμενος, τὸ τοῦ λόγου. Ἄλλ'
 116β ἔστιν ὅτε ὄψεται ἢ τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δοκόν, σὺν θεῷ δ' εἰρή-
 σθω, καὶ καθ' ἑαυτοῦ, τὸ τοῦ λόγου, κινῶν εἴσεται τὸν ἀνάγυρον.

Ἐγὼ τοίνυν πανταχόθεν συνάγων καὶ περισκοπῶν ἑμαυτὸν, οὐδὲν
 25 ἄλλο εὐρίσκω αἰτιον τῆς πρὸς ἐμὲ τοσαύτης λύπης καὶ ἀηθίας καὶ
 τῶν κατ' ἐμοῦ τοιούτων ἀποτόμων ἀποφάσεων ἢ τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον
 ὃς πάντα ποιεῖ καὶ πράττει κατ' ἐμοῦ, τὴν τοῦ καλοῦ φίλου αὐτοῦ
 ἐπεκδικῶν κατάπτωσιν καὶ καθάρσεις κινήσει δὲ πᾶν καὶ ἐπιχειρή-
 σει, ὥσπερ δὴ καὶ ἔθος αὐτῷ, πλὴν τελευταῖον πάντων καὶ κατὰ μει-
 30 ζόνων καὶ θεῖων προσώπων. Ἄλλ' ἵνα μὴ δόξω ἐνδιαβάλλων, τὰ μὲν
 πολλὰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα νῦν παρεῖσθω μάρτυς δὲ τούτων ἀκριβῆς ὁ
 μέλλων ἔσται χρόνος, ὃς ἀκριβῶς δείξει σου τῇ θειότητι κατὰ πάντα
 τὸν ἄνδρα. Μᾶλλον δὲ καὶ τὰ γεγονότα πρὸς αὐτοῦ τῶν πραγμάτων
 ἱκανὰ τῷ γε νοῦν ἔχοντι καὶ καλῶς εἰδότε ποιεῖν τεκμηριοῦσθαι τὰ
 35 μέλλοντα. Πλὴν ὡς ἐν διεξόδῳ καὶ πλατυκώτερον ἐρῶ καὶ αὐτὸς τὰ

2. τοιοῦτόν 5. πείσαν οὕτω 9-10. ἐπλεόνασε τινῶν 23. λιβυκός 21. δίδουξ
 22. αὐτοῦ 23. τὸ τοῦ λόγου πρὸςθετα κάτωθεν 28. αἴτοῦ

ἐμὰ δίκαια καὶ μετὰ φιλίας καὶ λύπης, τὸ μὲν ὡς πρὸς δεσπότην καὶ φίλον καὶ δικαστὴν ἄκρον δικαίου παντός, τὸ δὲ ὡς τὰ μέγιστα ἀδικούμενος.

Οὐκ ἐχρῆν μὲν οὖν, ἔστω δὲ, εἰμὶ πάντ' ἀδικος, πάντα πλεονέκτης, καίτοι δ' ἦν ἐγκρατὴς καὶ νεμόμενος, οὐ περιθάλψαι τὸν καταδικαζόμενον ἐχρῆν; Ἄλλὰ τίς ἢ περιθαλψίς; Ἐξκαίδεκα χρόνους τρέχοντα ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τὴν ἐπισκοπὴν κατέχοντα Μαίνης οὐκ ἔδει με διαμνησθῆναι, καὶ ἡ παραγενέσθαι ἡ καὶ διὰ τινος τῶν ἐμῶν, ἢ, εἰ μὴδὲ τοῦτο, γράμμασι γοῦν ἀπολογήσασθαι περὶ τούτου, καὶ τηνικαυτὰ ἴσως εἶχεν ἂν τίνα χῶραν εὐλόγου τὸ δόξαν γενέσθαι καθ' ἡμῶν, καὶ, εἰ ὅποσον ἄρα καὶ ἦν, οὐκ ἔδει γε κἂν τοῦτο πρὸς ἐμὲ τηρηθῆναι κατὰ τὸν λέγοντα φιλευσεβῆ νόμον Ἀπόντα μηδένα καταδικάζεσθαι; Ἄλλ' εἰ καὶ ἐνδημῶν ἦν τῇ Κωνσταντίνου, πλείων ἂν καὶ οὕτως ἐτρίβῃ χρόνος τῷ διώκοντι, εἰ καὶ διαμνησθεὶς οὐ παρεγενόμην ἴσως, καὶ οὐδ' οὕτω τοσαῦτον ὅ τι τάχιστα τὴν μὲν νικῶσαν ἐκείνον λαβεῖν, κατ' ἐμοῦ δὲ δίκης ἐπενεχθῆναι ψήφον, καὶ δίκης τοιαύτης, ἦν οὐδ' ἂν εἰς, οἴμαι, τῶν πάντων, κἂν ὁποιοῦδήτινος τελῆ σχήματος, ἀκούων οὐκ ἐκπλήττεται καὶ θαυμάζει, τῶν συμπραξάντων καὶ μόνον ἄνευ; Οὐ μὴν ἄλλ' ὅ τι δὴ παρακελεύῃ, ὡς αὐτὸς κακῇ πίστει νεμόμενος εἶχον τὴν ἐπισκοπὴν, τίνας ἀφελόμενος βία ἢ θυναστεία χρῆσάμενος ἢ τίνα δόλον ποιήσας ἔλαβον αὐτὴν ἢ ἄλλῳ τοιοῦτῳ τρόπῳ; Ταῦτα γάρ ἐστι σχεδὸν πάντα τὸ κακῇ πίστει νέμεσθαι, ὡς περὶ ὁ νόμος ἐπεξηγούμενος οὕτω φησὶν. Ἐγὼ δὲ ὡς οὐκ ἔλαβον ταύτην δι' ἐμῆς αὐτοῦ, σαφῶς οὕτω παραδηλοῖ τὰ θεῖα καὶ ἱερά μοι γράμματα, ὅπως προκατεῖχεν ὁ πρὸ ἐμοῦ Μονεμβασίας καὶ ἔτι ὁ πρὸ ἐκείνου καὶ πολλοὶ τούτου πάλιν ἄνωθεν ἔτσοι. Δείπεται τοίνυν ἐμὲ νέμεσθαι ταύτην καλῇ πίστει, τοῦ νόμου λέγοντος διαρρήδην καὶ φανερώς οὕτως· Ἡ χρονία νομὴ συμβάλλεται τοῖς καλῇ πίστει νεμηθεῖσιν. Εἰ δὲ ἀπὸ τῆς χρονίας ταύτης νομῆς ἐγὼ καλῇ πίστει νέμομαι ταύτην, οὐκ ἔδει καὶ ἐπ' ἐμοὶ τηρηθῆναι τὸν λέγοντα νόμον, ὡς Ὁ νεμόμενος νεμέσθω καὶ ὁ ἐνάγων ἐναγέτω, καὶ μὴ οὕτως ἐρήμην δίκην με καταδικασθῆναι; Ἄλλ' ὁ παρασκευάσας ὄντως ταῦθ' οὕτω γενέσθαι, τοῦτο δὴ τὸ ἄδύμενον, δίκην δίκην ἔτικτε καὶ βλάβῃ βλάβην. Καὶ μὴν εἰ διὰ τὸ ἀντικριθῆναι τῷ Μονεμβασίας ἐκείνῳ τὸν τότε Κορίνθου καὶ σιγιλλιῶδες γράμμα πρόβῃναι, δικαιοῦν αὐτὸν ὅπως ἔχη μετὰ θάνατον ἐκείνου τὴν Μαίνης ὁ Κορίνθου ἐπισκοπὴν, αὐτὸς δ' ἔτι προκατέχω ταύτην, ὡς σωματικῇ

2. ταμέγιστα 6. τρέχοντα ἐκ τοῦ ἔχοντα 25. Τὸ τοῦτον πρόσθετον ἄνωθεν 32. Τὸ ὄντως πρόσθετον ἄνωθεν

ἔχων νομὴν, ἣτις καὶ κακὴ λέγεται νομὴ παρὰ τῶν νόμων, ἅτε οὐκ ἔχουσα τῷ σώματι καὶ ψυχῇ νομὴν, ὅ δὴ τυγχάνει τέλειον τῆς καλῆς καὶ γνησίας νομῆς· «εἶχε γὰρ νέμεσθαι γνησίως ἢ Κόρινθος τὴν ἐπισκοπὴν Μαίνης ἀφ' οὗ καιροῦ ἐδικαιώθη», καὶ ταῦτα κατὰ λέξιν οὕτως
 5 ἀποφαίνεται ἡ μεγάλη ἀγισσύνη σου, καὶ οὕτως ἔχρην με διαμνησθῆναι καὶ ἀπκνησθῆναι καὶ ἀπαλογῆσασθαι διὰ τὸ δύο καὶ τριάκοντα παρωχηκότων ἐνιαυτῶν ἐξ οὗ δὴ περ ἐδικαιώθη, καὶ εἰ εὐλόγως, τὰ νῦν ἀφίημι τοῦτο, τριῶν δ' ἔκεισε χρηματισάντων ἀρχιερέων, ἐπ' οὐδενός ἐκείνων μηδ' ἡμέραν μίαν τὴν Κόρινθον ἐπικατασχεῖν τὴν ἐπισκοπὴν Μαίνης, ἀλλὰ ψιλῶ γράμματι μόνον ἔχουσαν ταύτην καὶ ψυχῇ μόνῃ νεμομένην. Οὐδὲ γὰρ τις ἐρεῖ τῶν ἀπάντων, καὶ εἰ σφόδρα τοὺς νόμους βιάσαίτ' ἂν, ὡς γράμματι μόνον ψιλῶ, τοῦτο δ' ἔστι ψυχῇ μόνῃ, νομὴν ἔξει, ἀφ' ἧς τὸν ἀπόντα καὶ νεμόμενον καταδίκης τυχεῖν, κἂν
 10 πάντ' ἄκω καὶ κάτω γένηται, καὶ, τὸ δὴ λεγόμενον, οὐρανός τῇ γῆ συνάψῃ, πλὴν εἰ μὴ τις ἐρεῖ μόνον ὡς μηδ' ὄτιοῦν τῶν νόμων φροντίζεῖν. Ἄλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἐρεῖ.

Ἄλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἐρεῖ. Ὅτι δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει, δύο τουτωί μοι τῶ συνιστάντε τοὺς νόμους, τὸ μὲν ὅτι πολλὴν καὶ μεγάλην ἔξει φροντίδα τῆς τῶν φιλευσεδῶν νόμων συστάσεως καὶ τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων ἢ σεβασμῶν
 20 καὶ ἱερά μοι κεφαλῇ, τὸ δ' ὡς οὗτοι πάντες οὐκ ἐάσουσιν ἄλλο τι διαπραχθῆναι ἢ νέμεσθαι τὴν ἐπισκοπὴν ἐμὲ δικαίῳ λόγῳ παντὶ, μέχρις ἂν παραγενόμενος ἀντικριθῶ τῷ πρὶν μὲν καὶ πραγματικῶς ὑπὲρ ἐμοῦ φεύγοντι Κόρινθου, ψιλῶ δὲ λόγῳ τάχα γε νῦν διώκοντι. Καὶ ὅπως τοῦτο, εἰρήσεται δὴ μετ' οὐ πολὺ. Τίνες δὲ εἰσιν οἱ νόμοι οἱ οὐκ ἔωντες τὸν ψυχῇ μόνῃ νεμόμενον, || εἰ καὶ τοῦτο δοθεῖν τῷ Κόρινθου; τὸ
 26 γὰρ προδᾶν ἐκείνῳ τότε δικαίωμα πόρρω δικαίου παντός, ἀπόντος ἐμοῦ μηδενοῦ δικαίου τυχεῖν. Οὗτοι καὶ λεγέσθων· «Ψυχῇ κτήσασθαι νομὴν οὐ δυνάμεθα· τὴν δὲ προσκτηθεῖσαν νομὴν δυνάμεθα ψυχῇ φυλάττειν». «Νομὴ ἔστι ψυχῇ δεσπόζοντος κατοχὴ. Νέμεται τις τὰ
 30 σωματικά· δράττεται δὲ νομῆς ψυχῇ καὶ σώματι, οὐ μὴν θάτέρῳ μόνῳ». Ὡς μὲν οὖν οὐδέποθ' ἢ Κόρινθος τὴν τῆς Μαίνης ἐνεμήθη, πᾶς ὅστις ἐρεῖ. Πῶς δὲ γέγονεν ἢ πρὸ μικροῦ γεγονυῖα δίκη, οὐδεὶς ἂν ἐρεῖν ἔχει. Τίνι λόγῳ πέπρακται; Οὐδενὶ μέντοι. Ἄλλὰ μὴν, εἰ καὶ ἐρεῖ πάλαι ποτὲ πρὸ χρόνων νεμηθῆναι αὐτὴν ἑξακοσίων, τοῦτο μὲν οὖν
 35 ἀδηλον· ἀλλ' εἰ καὶ δοθεῖν, ποῖα ψυχῇ δεικνύειν ἔχει ἂν τὴν νομὴν

7. τανῶν 9 (καὶ κατωτέρω). μηδ' 15. συνέλθοι 20. ἄλλο 27. Ἐν τῇ ψα νόμος 29. Ἐν τῇ ψα ἕτερος νόμος 30. θατέρω 34. ποτε 35 καὶ

ἐκείνην; Ἐὰν γὰρ εἶχε, τότε ἂν ἐδείκνυτο κρινόμενον. Ἀλλὰ ποῦ θήσεις τὸν διοριζόμενον νόμον; Ἐἴη δ' ἂν αὐτός: «Πρὸς τὸν ψυχῇ καὶ σώματι κυρίως νεμόμενον, ἐὰν ἐκκλησία πρὸς ἐκκλησίαν ἑτέραν περὶ τινος ἀμφιβαλλομένου πράγματος διαμάχῃται, εἰς τριακονταετίαν μόνην ἢ κίνησις ταῖς ἐκκλησίαις ὀρίζεται, σήμερον δὲ καθολικῶ λόγῳ τὰ ἐκ- 5 κλησιαστικὰ πάντα διὰ τεσσαράκοντα χρόνων τέμνονται». Τὸ δ' αὐτὸ περὶ αὐτοῦ καὶ νόμος ἕτερος ἀπαραλλάκτως φησὶν: «Ἄντι δὲ τῶν χρόνων παραγραφῶν τῶν δέκα καὶ εἴκοσι καὶ τριάκοντα ἐνιαυτῶν καὶ ταῖς ἀγίαις ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασὶ σεβασμίαις οἴκοις μόνην τῶν τεσσαράκοντα ἐνιαυτῶν παραγραφὴν ἀντιτίθεσθαι προς- 10 τάττομεν». Νέμεται τοίνυν ἢ κατ' ἐμὲ ἐκκλησία πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ σιγιλλιῶδες ἐκεῖνο γράμμα καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν ἐπισκοπὴν οὔτε τεσσαράκοντα χρόνους μόνον, οὐδ' ἑκατὸν οὐδὲ διακοσίους ἢ τριακοσίους, ἀλλὰ σχεδὸν ἑξακοσίους, ὡς ἔστι τοῦτο γνωρίζαι σαφῶς καὶ ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Θεοφάνους ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας, τοῦ 15 θαυματουργοῦ, τοῦ συνεχδημήσαντος τῷ μεγάλῳ πατρὶ Μεθοδίῳ τῷ πατριάρχῃ παρὰ τὸν Ῥώμης ἐν τοῖς τῶν εἰκονομάχων χρόνοις ἐπί συστάσει τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Μητρόπολις γὰρ ἦν τῆνικαῦτα, καθὼς ἔστι τοῦτο μαθεῖν ἀκριβῶς ἀπὸ τε τῶν ἐπιγραφῶν τῶν εἰκόνων τοῦ ἁγίου τοῦδε καὶ τῶν ἀδομένων τροπαρίων καὶ ἰδιομέλων αὐτοῦ, οὐχ 20 ἦττον δ' ἀπὸ τῆς τοῦ βίου ἐκείνου συγγραφῆς. Ἔχει δὲ οὕτως· «Τούτοις ὁ ἱερὸς Πέτρος ἐστηριγμένος καὶ κατωχυρωμένος, αὐτὸς ἀντὶ πάντων ἑαυτὸν τῆς συνόδου συνήγορον ἀναδείξας καὶ φυσικοῖς φ. 118^α καὶ γραφικοῖς προβλήμασι τὰ τῶν αἰρετικῶν ἀποφράξας στόματα καὶ τῇ συνόδῳ τὸ κύρος ἀναντίρρητον χαρισάμενος, βασιλέας καὶ ἱερέας 25 πρὸς ἔκπληξιν συνεκίνησεν, ἀποθειάσαντας αὐτὸν καὶ μακαρίσαντας ἐπὶ τῇ γενναιοτάτῃ κατὰ τῶν δυσσεβῶν ἐνστάσει. Αὐτὸς δὲ, τῶν Νικαέων ἀπαναστὰς, οἶκαδε ἤχρητο. Μετὰ δὲ τινος χρόνους ἢ μὲν τῶν αἰδίων λήξις τοῦτον προσελαμβάνετο, πολλὰ μὲν τῷ αἰοδίμῳ ἐπισκήψαντα Θεοφάνει καὶ πολλοὺς τοὺς περὶ ἀγνείας καὶ καθαρότητος λό- 30 γους αὐτῷ προεκθέμενος, πλείους δὲ τοὺς περὶ ἀρχιερωσύνης αὐτῷ προσαναθείς καὶ ὑπομνήσας, ὃν καὶ παραστάτην τοῦ θεοῦ βήματος ἀναδείξας καὶ ἀντ' αὐτοῦ προχειρισάμενος πρόεδρον ἐξέπνευσεν». Σαφῶς ἐνταῦθα καὶ ἀριδῆλως δείκνυσιν ὁ λόγος πρὸς τοῦ πρὸ αὐτοῦ χειροτονησθαι τὸν μέγαν ἐκεῖνον, κατὰ τὸν ἀρχαῖον καὶ παλαιὸν 35 τῆς ἐκκλησίας τύπον, οὐχ ὑπὸ τοῦ Κορίνθου, οὐδ' ὑπ' ἄλλου τινὸς τῶν

2. Ἐν τῇ φᾶ νόμος 6. μ 7. Ἐν τῇ φᾶ νόμος 10. μ 29-33. πολ-
λά—ἐξέπνευσεν. Οὕτως ἀσυντάκτως τὸ κείμενον. 30. Θεοφάνη

ἀπάντων. Καί οὐκ ἀπὸ τούτου δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν σεπτῶν χρυσοβούλλων καὶ προσταγμάτων, οὐχ ἦττον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πατριαρχικῶν σιγίλλων, ἃ γε δὴ καὶ μετὰ μικρὸν δειχθήσεται. Εἰ μὲν οὖν ὅτι παλαιὰ καὶ πάνυ παλαιὰ ἦ τε νομὴ καὶ τὰ δικαιώματα ἡμῶν, ὅ τούτω γε δὴ μάλιστα τιμητέον καὶ στερκτέον, ἐπειδὴ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον πᾶν τὸ ἀρχαιότερι διαφέρειν αἰδέσιμον. Εἰ δ' ὅθ' ἡ νομὴ καὶ νέα· μέχρι γὰρ τῆς σήμερον συντρέχει δ' αὐτῇ καὶ ἡ τῶν δικαιωμάτων ἀεινεύουσα νομὴ, καὶ οὕτω τιμητέον καὶ στερκτέον αὐτήν. καὶ τοὺς νόμους καὶ τοὺς εἰρημένους καὶ τοὺς ἤδη λέγοντας οὕτως·

10 «Οὐδεὶς περὶ καταστάσεως μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη ἐνάγεται». Καὶ ἕτερος αὖ «Ἡ μὴ τριακονταετία ἀναιρουμένη ἀγωγή τῆ τεσσαρακονταετία σβέννυται».

*Ἄλλ' ἵνα μὴ δόξω πρὸς τὸν ἐμὸν δεσπότην καὶ δικαστὴν ἀγωνιζόμενος καὶ μὴ πρὸς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, τὰ πολλὰ παραλείψας· ἵκανά γάρ τὰ ρηθέντα πιστώσασθαί μου τὴν εὐλογον καὶ δικαίαν τῆς ἐπισκοπῆς δεσποτείαν· ἐκ πολλῆς ἔτι περιουσίας καὶ τοῦτ' ἤδη παραστήσω σαφῶς καὶ ἀναντιρρήτως. Οὐ γὰρ εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε τῆ τυχούσῃ ψυχῇ, ἀλλὰ καθολικῶς διὰ τε θείων καὶ σεπτῶν χρυσοβούλλων καὶ προσταγμάτων καὶ τιμῶν πατριαρχικῶν σιγίλλων καὶ συναδικῶν πράξεων καὶ χρονίας νομῆς παμπόλλης νέμεται ἡ κατ' ἐμὲ ἐκκλησία τὰς ἐπισκοπὰς ταύτας Ζεμενάς καὶ Μαΐνης. Καὶ τὴν μὲν

φ. 118^B τῆς Ζεμενάς παρὰ πάντα τὸν τοῦ δικαίου λόγον καταδυσταστεύομαι χρόνους πέντε καὶ τριάκοντα, ἢ γε καὶ χηρεύουσα τῆνικαῦτα τῆς κατ' ἐμὲ ἐκκλησίας χρόνους ἵκανοὺς ἐκρατήθη πρὸς τοῦ τότε Κορίνθου τελούστος· καὶ ἀδικούμενος κατ' αὐτὸ καὶ ζητῶν ἴσιν τούτου, μὴ μόνον οὐχ εὖρον, ἀλλὰ καὶ κακῶ τὸ κακὸν ἴαθη, ἢ στέρησις δηλονότι στερήσει. Λεγέσθω τοίνυν καὶ τὰ τῶν δικαιωμάτων. «Ἐπειδὴ ὑπέκειντο ἀρχῆθεν τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Μονεμβασίας αἱ ἀγιώταται ἐπισκοπαὶ αὗται, ἢ τῆς Κυουρίας, ἢ τοῦ Ἐλους, ἢ τῆς Μαΐνης

80 καὶ ἢ τοῦ Ῥέοντος, προκατέχουσα ταύτας εὐλόγῳ τρόπῳ καὶ δικαίως, καὶ ἐχειροτονοῦντο οἱ τούτων ἐπίσκοποι παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας, ἔπειτα μέντοι, ὥσπερ δὴ τὸ φιλότιμον καὶ περὶ τὰ καλὰ σπουδαῖον

3. μεταμικρὸν. 6. ^{ἀρχαῖο} παλαιότητι. 10. Ἐν τῇ φᾶ νόμος. 11. Ἐν τῇ φᾶ νόμος. 23. πέντε καὶ ᾶ. 26. Τὰ μὴ μόνον οὐχ εὖρον ἀλλὰ καὶ πρόσθετα ἀνωθεν. 27-28. Ἐν τῇ φᾶ Πράξις συνοδικῆ σιγίλλιον τοῦ 29. κυθουρίας. Ἐλος.

προσεπαύξων ὁ κράτιστος καὶ ἅγιός μου αὐτοκράτωρ προσβεβαιοὶ μὲν καὶ ταύτας διὰ θείου καὶ σεπτοῦ χρυσοβούλλου, προσκυροῖ δὲ καὶ θεοσπίζει καὶ διατάττεται καὶ τὴν τῆς Κορώνης καὶ Μεθώνης καὶ Ζεμενάς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἁγιωτάτην εἶναι μητρόπολιν καὶ χειροτονεῖσθαι τοὺς αὐτῶν ἐπισκόπους παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων τῆς εἰρημένης ἁγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας, κατὰ γοῦν τὴν περιλήψιν τοῦ τοιοῦτου θείου καὶ σεπτοῦ χρυσοβούλλου καὶ ἢ μετριότης ἡμῶν κατὰ τὸ κρατοῦν ἐκκλησιαστικὸν ἔθος τὴν παροῦσαν ἐκτίθεται πρᾶξιν κοινῇ τῶν ἱερωτάτων ἀδελφῶν συνδιασκέψει καὶ τὰ ἐξῆς. Λέγει τὸ χρυσοβούλλον « Ἐπειδὴ ἐφθασαν προστεθῆ- 10 ναι πρότερον τῇ τοιαύτῃ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει καὶ ἐπισκοπαὶ αὐταί, ἢ τῆς Κυνουρίας, ἢ τοῦ Ἐλους, ἢ τῆς Μαίνης καὶ ἢ τοῦ Ῥέοντος, προσβεβαιοὶ μὲν προηγουμένως καὶ προσεδράζει ταύτας αὐτῇ καὶ διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς ἢ βασιλεῖα μου, καὶ θεοσπίζει καὶ διατάττεται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπ' αὐτὴν εἶναι καθὼς εὕρισκον- 15 ται μέχρι καὶ εἰς τὸ νῦν. Ἔτι μέντοι καὶ δι' αὐτοῦ δὴ τούτου τὸ φιλότιμον προσεπαύξουσά τε ταύτη καὶ προσεπιτείνουσα, εὐδοκεῖ καὶ παρακελεύεται ὑπ' αὐτὴν εἶναι καὶ ἑτέρας ἐπισκοπὰς ταύτας, ἡγουν τὴν τῆς Κορώνης, τὴν τῆς Μεθώνης καὶ τὴν τῆς Ζεμενάς, καὶ ὑποκεισθαι ὁμοίως καὶ ταύτας τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ Μονεμβασίας 20 ὡς καὶ τὰς ἄλλας, ὡς ἄρα μητροπόλει αὐτῶν, καὶ δέχεσθαι εἰς ἀρχιερεῖς αὐτῶν οὓς ἂν ὁ ἐν τῇ εἰρημένῃ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει εὕρισκόμενος ἀρχιερεὺς χειροτονῆσαι διακρίνη καὶ ἐγκαταστήσαι ἐπ' αὐταῖς» καὶ τὰ ἐξῆς. Λέγει καὶ τὸ πρόσταγμα* « Ἐπειδὴ ἐφθασαν προστεθῆναι πρότερον τῇ τοιαύτῃ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐπισκοπαὶ ἢ τῆς 25 Κυνουρίας, ἢ τοῦ Ἐλους, ἢ τῆς Μαίνης καὶ ἢ τοῦ Ῥέοντος, προσβεβαιοὶ μὲν προηγουμένως καὶ προσεδράζει ταύτας αὐτῇ καὶ ἢ βασιλεῖα μου διὰ τῆς παρούσης προστάξεως καὶ διορίζεται εἶναι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς || ὑπ' αὐτὸν καθὼς εὕρισκονται τελοῦσαι μέχρι τοῦ νῦν. Τὸ φ. 119^α μέντοι φιλότιμον ἐπιτείνουσα πρὸς αὐτὴν, εὐδοκεῖ καὶ παρακελεύε- 30 ται καὶ ταύτας εἶναι ὑπ' αὐτὴν καὶ ἑτέρας ἐπισκοπὰς ταύτας, ἡγουν τὴν τῆς Κορώνης, τὴν τῆς Μεθώνης καὶ τὴν τῆς Ζεμενάς, καὶ ὑποκεισθαι ὁμοίως καὶ ταύτας τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς εἰρη-

10. Ἐν τῇ ψα' χρυσοβούλλον : ρκζ' τοῦ πρώτου κθρ κθρ Ἄντωνίου 10. ἐπειδὴ 12. κίθουρίας 16. τῶν 17. προσεπαύξουσά

24. Ἐν τῇ ψα' Ἐπρόσταγμα τοῦ αὐτοῦ κθρ ἀνδροῦνικου τοῦ βασιλέως τοῦ παλαιολόγου 26. κίθουρίας 30-31. κείσθαι ὁμοίως 32. τοῦ ζεμενοῦ

μένης Μονεμβασίας, ὅσα καὶ μητρὶ αὐτῶν, καὶ δέχεσθαι εἰς ἀρχιερέας αὐτῶν οὓς ἂν ὁ ἐν αὐτῇ εὕρισκόμενος ἀρχιερεὺς χειροτονῆσαι διακρίνη καὶ ἐγκαταστήσαι ἐπ' αὐταῖς». Παρανάγνωθι καὶ ἐξ ἑτέρου σιγγιλλίου ἐπιθεδαιοῦντος τὸ τοιοῦτο πρόσταγμα· «Καθέξουσι δὲ καὶ ἐπισκοπὰς ὅσας τε πρότερον εἶχεν ὑποτεθείσας ἢ τῆς Μονεμβασίας μητρόπολις καὶ ὅσαι νῦν αὐτῇ προσαρμόζονται», καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως τοῖς εἰρημένοις. Ἄλλα ταῦτα μὲν κοινῶς περὶ πασῶν τῶν ἐπισκοπῶν. Ἔτερα δ' αὖ σιγγίλια δύο περὶ τῆς Ζεμενᾶς καὶ τῆς Μαΐνης, τὸ μὲν τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου κϋρ Φιλοθέου ἐκεῖνου, τὸ δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγιωτάτου κϋρ Ἰσιδώρου, ἐπιθεδαιοῦντα καὶ στηρίζοντα ταύτας τῇ κατ' ἐμὲ ἐκκλησίᾳ.

Ποῦ τοίνυν δίκαιον, ἐγκαλοῦντος μὲν ἐμοῦ καὶ ἐνάγοντος καὶ οὐ τὰς τυχοῦσας συστάσεις δεικνύοντος μὴ μόνον οὐ δοῦναι λόγον ἐκείνων ὑπὲρ ὧν ὡς ἀδικούμενος κατεβῶν αὐτὸς καὶ τὰμὰ πάντα προὔτεινα δικαιώματα, ἀφελὲς ταῦτα τοῖς αὐτόθι ἀνατεθειμένοις πρὸς τοῖσθ μοι ἐπιτρόποις, ἀλλ' αὐθωρόν, ὡσπερ ἄγων ἐκεῖνος καὶ φέρων δι' ἑαυτοῦ πάντα, γέγονεν αὐτῷ τὰ κατὰ νοῦν, καὶ τὴν μὲν δίκην ἐξέφυγεν, δι' ἣν καὶ μεμήνηται, μηδένα δοῦς λόγον, ἀλλ' ἅμα μὲν ἐλθὼν, ἅμα δὲ καὶ διεκφυγὼν ἐκείνην, ἅμα δὲ εἰσαγγείλας καὶ δικαιωθείς ἄνευ ἐμοῦ, ὡσπερ αὐτὸς ὧν ἑαυτοῦ καὶ δικαστῆς καὶ κρινόμενος καὶ ἀντικρινόμενος καὶ πάντα σχεδόν ; Ὡ δίκη καὶ νόμοι θεοὶ, ποῖ ποτε γῆς ἔδυτε ; Τί τὸ καινὸν τοῦτο καὶ ξένον ; Τίς ἤκουσε τῶν ἀπ' αἰῶνος, ἐπὶ τῶν χρωμένων λέγω δίκην καὶ νόμοις καὶ δικαιοσύνη, τοιαύτην καταδίκην ; Τίς γὰρ, ἀκούσας χρόνους τριακοσίου, ἵνα μὴ εἶπω πεντακοσίου ἢ καὶ ἑξακοσίου, τὴν κατ' ἐμὲ ἐκκλησίαν τὰς ἐπισκοπὰς νεμομένην καὶ δεσποζούσαν, νῦν ἀφρημένην, οὐκ ἂν ἐκπλαγείη ἐπὶ τῷ καινῷ τούτῳ καὶ παραδόξῳ πράγματι ; Ἡ τίς, ἰδὼν θεῖα καὶ σεπτὰ χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα, μετὰ τοσαύτης κυρωθέντα σπουδῆς καὶ δυνάμεως, ὡς διατάξεις σχεδὸν ἐπὶ τούτῳ δὴ τῷ πράγματι φαίνεσθαι, ἐπτά καὶ εἴκοσιν ἐτῶν πρὸς τοῖς ἑκατὸν τυγχάνοντα, ἐπιθεδαιοῦντα μὲν ταύτας καὶ μαρτυροῦντα, ἅτε δὴ κατεχομένας παρὰ τῆς Μονεμφ. 119^β || βασίας ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων δι' ἑτέρων πάντως δικαιωμάτων, ἐπιστηρίζοντα δὲ διαρκῶς καὶ βεβαίως τὰς πάλαι δὴ παρ' αὐτῆς κατεχομένας εὐλόγως καὶ δικαίως ἐπισκοπὰς, ἤδη πάντα ἐκεῖνα ἀνατετραμμένα, οὐκ ἂν συσταεῖς φρίξειεν ἐπὶ τούτοις : Ἡ τίς, τὰ

8. ἐξ ἑτέρου 4. Ἐν τῇ φᾶ σιγγίλιον ἕτερον 8. Μαΐνης ἔγραφα : αἰγίνης 14-15. προὔτεινα 16-17 ἰαυτοῦ 25. τὰς ἐκ τοῦ τῆς 35. φροσταεῖς φρίξειεν

πατριαρχικὰ ταῦτα κατιδὼν σιγίλλια, μετὰ τσαύτης συγκεροτημένα πανταχόθεν δυνάμεως καὶ τσαύτης ἀρχιερέων ὁμηγύρεως, ἐν τούτῳ μὲν ὀκτωκαίδεκα, ἐν ἑτέρῳ δ' αὖ καὶ πλείονων, βάρος φρικώδους ἀφορισμοῦ ἐπισείοντα κατὰ τῶν πρὸς κατάλυσιν ὅλως χωρησόντων τῆς τούτων δυνάμεως, οὐκ ἂν ὑπερεκπλαγεῖη καὶ ἀφωνος μένειεν: Ἄλλ' εἰ ταῦτα ὁ ἀγιώτατος ἐκεῖνος πατριάρχης εἴωρα κῆρ Ἀντώνιος καὶ εἰ συμπράξαντες ἐκείνῳ τῶν τριῶν ἐλάττους ἀρχιερεῖς, οὐκ ἂν τὴν τυχοῦσαν ὑπὲρ τούτου ψήφον ἐξήνεγκαν, ἀλλὰ μᾶλλον προσεπεκύρουν ἂν καὶ αὐτοὶ τὰ πάντα καὶ διὰ πάντων καλῶς καὶ δικαίως καὶ νομίμως κεκυρωμένα, καὶ εἰ τὰ μάλιστα οἰκειος αὐτῷ καὶ γνήσιος ἦν ὑπηρέτης καὶ ὑπουργὸς ὁ γεγωνῶς τότε Κορίνθου κῆρ Θεόγνωστος ἐκεῖνος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡ δοκοῦσα σιγίλλιδος ἐκεῖνη ἐξηγέθη γραφῆ, κἂν ἄκυρος ἐς τὰ μάλιστα μέχρι τοῦ νῦν διέμεινεν;

Ὅπως μὲν οὖν οὐδ' ἐξενεχθῆναι ὅλως ἐμελλεν, εἰ αἱ δυνάμεις τῆς κατ' ἐμὲ ἐκκλησίας ὑπ' ἐκείνων ἐωρῶντο, δῆλον, καὶ διὰ τούτου δῆ- λόν ἐστιν. Οὔτε γὰρ ἂν ποτε προῦχώρησαν ἐς τοσοῦτον ἐκεῖνοι, ὥστε πρὸς κατάλυσιν καὶ ῥῆξιν σεπτῶν χρυσοδούλλων χωρησαὶ καὶ προσταγμάτων βασιλέων, καὶ βασιλέων εὐσεβῶν καὶ δικαίων, οὐκ ἐξόν αὐτοῖς τοῦτο βασιλικῷ θεσπίσματος ἀνευ ποιῆσαι. Χρυσοδούλλῳ γὰρ ἑτέρῳ καὶ νεωτέρῳ μᾶλλον ἐχρῆν ἀκυροῦσθαι τὰ πρῶτα, τοῦτο δὲ τῶν ἀπάντων οὐδεὶς ἂν ἔχοι πώποτε συστήσαι γεγονός. Εἰ δ' οὖν, παρίτω καὶ δεικνυέτω, ὥσπερ οὐδὲ σιγίλλίου δύναμις, εἰ τὸ ἐνεργοῦν καὶ βέβαιον δι' εὐλόγου καὶ νομίμου καὶ δικαίας αἰτίας ἑαυτῷ ἂν προσκτῆσαιτο, ἀκυρωθεῖη ἂν ποτε, μὴ γεγονότος ἑτέρου καὶ νεωτέρου, οὔτε εἰ τὰ σιγίλλιδος ἐκεῖνα καθεώρων γράμματα, οὕτω κανονικῆς δυνάμεως γέμοντα καὶ μετὰ τσαύτης ἀρχιερέων ὁμηγύρεως συγκροτηθέντα καὶ πανταχόθεν ἐδραῖα καὶ ἀμετάπτωτα μένοντα τῇ τοῦ καλοῦ καὶ νομίμου καὶ κανονικοῦ δικαίου περιοχῇ καὶ βεβαιώσει καὶ τὰς φ. 120^α φρικώδεις ἐκεῖνας ἀρὰς ἐπισείοντά τε καὶ ἐπιτεινόμενα τοῖς ἐγχειρήσουσι κατ' αὐτῶν ὅλως, τὸ παρ' ἅπαν ἐκείνων μέχρι καὶ τοῦ μικροτάτου καθήψαντο· ἀλλὰ τοῦτο ἦν αὐτοῦς τὸ κινήσαν, τὸ μήτ' ἐκεῖνους εἰδέναι ταῦτα καλῶς, μήτε τὴν τούτων ἔχοντα τῆς δυνάμεως πείραν τὸν τότε Μονεμβασίας τῷ μήπω παραγενέσθαι κατὰ τὴν τυχοῦσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν, κἂν ἐκεῖνος τηνικαῦτα καὶ οὕτω τὰ κατ' αὐ-

10 (καὶ 13). ταμάλιστα 13. ταμάλιστα 16. προῦχώρησαν 22. δεκνυέτω

24. Τὸ ἂν πρόσθετον ἄνωθεν 27. ἀμετακίνητα, ἐν δὲ τῇ φ. 120^α ἀμετάπτωτα 29. Τὸ ἀρὰς πρόσθετον ἄνωθεν 30. τοπαρίαν

τὸν εὖ διέθετο, καρπούμενος καὶ κατέχων ταύτας διὰ παντός, ὡς καὶ
 οἱ πρὸ αὐτοῦ πάντες. Οὐ μὴν οὐδ' εἴασαν αὐτὸν ἄν, ἄρτι τότε' ἐς μη-
 τροπολίτην τελέσαντα, δεσπόζειν καὶ ἄρχειν ἐπὶ πλεόντων ἐπισκο-
 πῶν, ὡς ἐξ ἅπαντος δεδικαιωμένου τοῦ ἀντικρινομένου αὐτῷ. Οὐθ' ὁ
 5 τότε Κορίνθου, συγκρατάσει τινὶ χρησάμενος, παρήκεν ἂν ἐτέρῳ
 καρποῦσθαι τὰ σφέτερα, ἐξὸν αὐτῷ παρακατέχειν καὶ νέμεσθαι ταῦ-
 τα, καὶ ταῦτα οὐκ ἐν τῷ ἀμελεῖν καὶ προέσθαι, τὴν τῶν ἱερῶν κανό-
 νων προβάλλομένῳ σύστασιν, ἀλλ' ἐν τῷ μᾶλλον ἀνακαλεῖσθαι καὶ ἐξ
 ἅπαντος τρόπου ἕκαστον τῆς κατ' αὐτὸν ἐκκλησίας πειρᾶσθαι περι-
 10 ποιῆσθαι τὰ δίκαια. Οὐς γὰρ ἐν τοῖς ἑαυτῶν προβάλλονται γράμμασι
 τῶν ἱερῶν συνόδων κανόνας κατὰ τῶν ἀμελούντων τὰ ἀνήγοντα τῆ
 ἑκάστου ἐκκλησίας καὶ ἐπανασώζεσθαι μὴ σπουδαζόντων, ἐκείνους αὐ-
 τοὺς ἔδει καὶ τοὺς ὑπερδικούντας εὐθὺς εἶναι καὶ ἅμα διδόναι χρη-
 σθαι τῷ τότε Κορίνθου ταῖς ἐπισκοπαῖς ἢ τῷ τῶν ἀμελούντων καὶ
 15 πρῶσεμένων ἐκόντων τὰ τῶν ἰδίων ἐκκλησιῶν δίκαια ὑποπεσεῖν ἐκεῖνον
 ἐπιτιμίῳ. Ἄλλ' οὐτ' ἐκεῖνο, οὔτε τοῦτο τηνικαῦτα φαίνεται γεγονός.
 Καὶ ἐκείνοις τοίνυν, ὑφ' ὧν τὸ σιγγιλιῶδες ἐκεῖνο γράμμα προέβη, ἄ-
 κυρον μέχρι τοῦ νῦν μεμένηκεν. Εἰ δὲ καὶ ὁ τότε Μονεμβασίας σὺν τῷ
 λοιπῷ τῶν ἀρχιερέων χορῷ τῷ σιγγιλιῷ ἐνυπέγραψεν, οὐκ ἐπ' αὐτῷ
 20 μόνῳ καὶ τουτοῖ τὸν τρόπον. Ἄλλ' εἰ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκκλη-
 σίας μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποδίωσιν ἐξίστασθαι ἤτειτο, τοῦτ' ἂν ἐποίει
 ὁ καὶ πᾶς ὅστις οὖν, μᾶλλον δὲ καὶ πάντες τοῦτο ποιοῦμεν' ἐτέροις
 καὶ ἄκοντες παρίεμεν ταῦτα ἔστιν ὅτε καὶ οἷς οὐ βουλόμεθα. Οὐ γὰρ
 ἔξεστι τὰ ἐκκλησιαστικὰ κληρονομικῶ τινι παραπέμπειν τρόπῳ' πέ-
 ρ. 120^β ρας μὲν γὰρ ἀνθρώπου παντός θάνατος, οἱ δὲ || θανόντες τοῖς ζῶσι
 26 τῶν ὄντων αὐτοῖς παραχωροῦσιν, οὐκ εἰδότες οἱ καθ' ἡμᾶς μᾶλλον
 καὶ οἷς τισὶ καταλείψουσι, τοῦτο μόνον εἰδότες αὐτῶν ἀληθῶς ὅπερ
 ἂν διὰ βίου παντός κεκτημένοι κατέχωσιν. Οὐ μὴν διὰ τοῦτο καὶ δι'
 αὐτοῦ ἡμῖν μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ τὸ ἰσχυρὸν γίγνεται.
 30 Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ τοῦτο δὴ καινίσκεται τῷ σιγγιλιῶδει ἐκείνῳ γράμμα-
 τι, τὸ μὴ τοῖς χρόνοις ἐμμένειν τοῖς ὑπὸ τῶν νόμων ὠρισμένοις, οἱ δὴ
 καὶ τὸ κύρος ἔχουσιν ἀπὸ τε τῶν μακρῶν ἐκείνων χρόνων ἀπὸ τε
 τῆς μέχρι τοῦ νῦν ἐπ' αὐτοῖς τηρουμένης καὶ φυλαττομένης ἀκρι-
 βείας, κεκίνηται δὲ καὶ τὰ πάνυ παλαιὰ καὶ τὰ πρὸ Εὐκλείδου σχε-
 35 δὸν ἀναψηλαφῶνται, τὸ τοῦ λόγου, φέρε δεῖξωμεν ἐκείνοις διὰ πάν-
 των ἐτέρως καὶ οὐχ ὡς ἐχρῆν γεγονότα, καὶ ὡς ἐβούλοντο μᾶλλον

1. διαπαντός 3. ἐπιπλέον 4. ἐξάπαντος 13. καὶ 20. εἶναι αὐτοῦ
 24. καὶ πρόθετον 28. διαδοθέν

καὶ πρὸς τὴν προκειμένην αὐτοῖς ἐφῆσιν ταῦτα διεξιούσιν καὶ καθ' ἑαυτῶν μᾶλλον ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν φθειγόμενοις. λέγει τοίνυν οὕτως τὰ γράμματα, μᾶλλον δὲ τὰ ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου κώδικος, ἃ τὸθ' ὑπὲρ αὐτῶν προὔτεινον, ὡς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Κορίνθου πολι- 5 ορκία περιπεσοῦσης καὶ τῶν ἐποίκων αὐτῆς πανταχόσε δισπαρέν- των, ὁ τότε Μονεμβασίας ἐπίσκοπος ἐπισκοπῇ γὰρ αὐτῆ τῆς Κορίνθου τὸ πρότερον ἦν σπουδῆν ποιησάμενος πᾶσαν, οὐ μόνον τινὰς τῶν Κορινθίων ἐπανασῶσατο καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν περιόικων μετακαλεσάμενος, ἐγκατέ- 10 σπειρε ταύτη, καὶ οὕτως αὐθις τὴν Πελοπόννησον κατώκισατο. Τοῦ- τον ἀμειβόμενος τῆς καλοκἀναθίας ὁ τότε τὰ τῆς βασιλείας σκῆπτρα διέπων, μὴ μόνον δι' αὐτὸν καὶ τοὺς ἐφεξῆς ἐπισκόπους τοὺς μετ' αὐ- τὸν τῆ τῶν μητροπολιτῶν ἐτίμησεν ἀξιώματι, ἐν τῇ τὴν Μονεμβα- 15 σίαν, ἐπισκοπῆν εὔσαν, ἀποκαταστήσαι αὐτὴν εἰς μητρόπολιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας δύο ἐπισκοπὰς τῆς μητροπόλεως ἀποσπάσας Κορίνθου, ἐρ- γου γεγονυίας τῆς λατινικῆς δεξιᾶς, προσένευε τούτῳ καὶ προσεπε- κύρωσεν. Ὁ δὲ καὶ ἡ σύνοδος ὕστερον ἐπεκύρωσεν, ἐπιφημιζουσα 20 περὶ τούτου καὶ τὸν οὕτω ταῦτα διαταξάμενον αὐτοκράτορα».

Ταῦτα διεξέειπεν, ὡς φησιν, ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος κώδιξ. Τί τοίνυν καὶ αὐτὸς ὑπερ ἡ σύνοδος ἡ ἱερά ἢ ἐκεῖνη ἐπεκύρωσεν οὐ κυροῖς; Τί τὰ φ. 121^α 21 καλῶς ὑπὸ τοῦ τότε αὐτοκράτορος νομοθετηθέντα καὶ αὐτὸς, ὡς αὐ- τὸς φῆς, οὐ τιμᾶς οὐδὲ στέργεις, ἀλλ' ἀνατρέψαι πειρᾶ καὶ πᾶσαν κι- νεῖς μηχανὴν τὰ δόξαντα τῷ βασιλεῖ, τῷ πατριάρχῃ, τῇ συνόδῳ καθε- λεῖν; Πῶς ἐγὼ κακῇ πίστει νέμομαι ταύτας, ὅποταν σὺ τοιαῦτα φῆς, ἀριδῆλως οὕτω καὶ προφανῶς μαρτυρῶν καὶ παρὰ βασιλέως καὶ παρὰ 25 συνόδου καὶ πρόπαλαι ταῦτα τὴν ἐμὴν ἐκκλησίαν κατέχειν καὶ νέμε- σθαι; Οὐ τοῦτο μόνον αὐτὸ, κἂν οὐδὲν εἶχον ὑπὲρ ἐμοῦ τῶν ἀπάντων προτεῖναι, οὐ νόμους, οὐ κανόνας, οὐ χρυσόβουλλα, οὐ προσταγμάτα, οὐ σιγίλλια, οὐ νομὴν χρόνιον, οὐκ ἄλλο τι τῶν ὧν πάντων προτείνω, οὐκ αὐτῷ τούτῳ γε καὶ μόνῳ, ὃ σὺ προὔτεινας, δικαιτηταῖς παρ' εὐ- 30 γνώμοσι τὴν νικῶσαν καθ' ὄλου ψῆφον εἶχον λαβεῖν;

Ἄλλ' ἄγε δὴ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἄλωσιν τούτῳ τῆς Κορίνθου οὐχ ὡς ἔχουσιν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἠδούλετο διεξιῶν πεπραγμένα ταῦτα δεῖξω- 35 μεν. Εἰ δὲ ὁ λόγος εἰς μῆκος καὶ ἱστορίας ἑαυτὸν ἐπαναφέρῃ, δότε τούτῳ συγγνώμην, δικασταὶ δικαιοῦτατοι, δότε, μὴ δυναμένῳ πῶς ἐτέ-

1. αὐτῶν προὔτεινον 19. κώδιξ 23. Αἱ λέξεις τῷ πατριάρχῃ πρόσθετοι ἀνω- 30. προὔτεινας 31. καθόλου

ρως δηλώσαι τὰ πράγματα· μᾶλλον δὲ καὶ οὕς εὐήκοον παράσχοισθε
τούτῃ, ἰλαρῶς καὶ ἠδέως τούτων ἀκροώμενοι.

Δυσὸν τοίνυν θεωρουμένων ἀλώσεων τῆς Κορίνθου μετὰ τὴν τῶν
Ῥωμαίων ἐπικράτειαν τῆς Πελοποννήσου, μιᾶς μὲν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν
δ' Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, δὲ δι' αὐτὸ καὶ τὸν ἐκεῖσε ἰσθμὸν ὑστερον
ἐτείχισε· κατ' αὐτὸν γὰρ τριῶν σκυθικῶν γενῶν τὸν Ἴστρον διαπερα-
σάντων, Κοττιγάρους, Οὐττιγάρους καὶ Οὐνιγάρους τούτους ὠνόμα-
ζον, τὸ μὲν ἐν τούτων γένος Μυσίαν τὴν ἄνω καὶ Παννονίαν καὶ Δαλ-
ματίαν καὶ τὰ μέχρις ἐς Ἴόνιον κόλπον ἐκ μιᾶς ἐφόδου κατέδραμεν,
10 Οὐττιγάραι δὲ Θράκην πᾶσαν καὶ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῃ Χερρόνησον
καὶ τὰ ἐντὸς Ἐδρου πάντα μέχρι τῶν τῆς Κωνσταντίνου προαστείων,
οὕς δὲ καὶ ἀνεχάτισε Βελισάριος, καταστρατηγησάμενος καὶ συν-
τρίψας αὐτούς, Οὐνιγάραι δὲ Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν καὶ Ἑλλάδα
καὶ τὰ ἐντὸς Θερμοπυλῶν ληισάμενοι πάντα καὶ μέχρι Κορίνθου φθά-
15 σαντες, εἶλον παραχρῆμα τὴν πόλιν καὶ αὐτοβοεῖ. Σπαρτιατῶν δὲ τὸ
μὲν ὄσον συρφετῶδες καὶ ἀγελαῖον τὴν ἐκείνοις κοινὴν ἀκούσαντες
ἄλωσιν, τοῖς ἐμπεριειλημμένοις τῇ Λακεδαίμονι καὶ ἐπανεστηκόσιν
7. 121^β αὐτάρκως προσφυγγόντες ὄρεσι, τοῦτο δ' ἂν εἴη μᾶλλον τὸ Παρθε-
νιον ὄρος, ταῖς ἐκείνου χαράδρσις καὶ τοῖς σπηλαίοις καὶ τοῖς βρά-
20 θροῖς ἐγκαταδεδυκότες, αὐτούς ἠπεξείρυσαν ἐκείνου δὲ τοῦ βαρβαρι-
κοῦ ρεύματος, καὶ, σώζοντες ἔτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο τῶν Λακῶνων ὄνο-
μα, Τζάκωνας ἀγὰρ Λακῶνων ἑαυτοῦς ὑποβαρβαρίζοντες λέγουσιν. Οἱ
δ' αὖ ἐτύγγανον ἐμπορικὸν ἄγοντες ἐπιτήδευμα, φθάσαντες παρὰ τὸ
Γύθειον ἐπίναιον δὲ τῶν Σπαρτιατῶν ἐκεῖνο· γυναῖξιν ἅμα καὶ τέκνοις,
25 πληρώσαντες τὰς σφῶν αὐτῶν ναῦς, παρὰ Σικελίαν ἔθεον· προσοκεί-
λαντες δὲ εἰς Μεσσήνην, ἦκισαν ἐκεῖσε, καὶ Δεμενίτας αὐτοῦς ὁ μα-
κρὸς εἶπε χρόνος, βαρβαρίσαντας καὶ αὐτοῦς τοῦνομα· οἱ δὲ εὐγενέ-
στεροι τούτων καὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης καὶ τῶν εὐδαιμόνων, μαθόντες
τὰ τῶν Κορινθίων ἐκεῖνα δὲ τὰ παγγάλεπα καὶ αὐτοὶ δεῖσαντες μὴ
30 τὰ ὅμοια κατὰ σφίσιν αὐτοῖς γένηται, πρὸς Μονεμβασίαν ὡς εἶχον ἐ-
χώρου ἐυθύς ὄλω ποδί, νησίον ἐπικείμενον τῇ Λακωνικῇ, νησίον ὑψη-
λὸν καὶ ἐπίμηκες καὶ ἀπότομον εἰδότες πάντη καὶ τῆς θαλάττης ἰκα-
νῶς ὑπερκείμενον καὶ φιλονεικοῦν ὡς πρὸς τὸν ἀθέρα προσαμιλλᾶσθαι
καὶ παραψάσειν αὐτοῦ μᾶλλον δοκεῖν καὶ πανταχόθεν περιειλημμένον

8. πανονίαν 12. βελισάριος 14. καταδραμόντες ἐν τῇ κερρόνη, ἐν δὲ τῇ
ἦξ ληισάμενοι 20. τὸ δὲ ἄνωθεν 24. γύθειον 25-25. προσοκείλαντες ἐκ τοῦ
προσοκείλαντες 31. ὄλω ποδί—λακωνικῇ ἐν τῇ ἦξ 32. προσεπικείμενον

κρημνοῖς ὀρθοῖς καὶ ἀβάτοις καὶ πᾶσι σχεδὸν τοῖς ὑπ' οὐρανὸν ἀδα-
 τόν τε καὶ ἀνεπιχείρητον, τῶν προκατειληφῶτων καὶ μόνων ἀνευ τυγ-
 χάνον, τὸ μέχρι τότε μηδεμίαν ἐσχηκὸς οἰκῆσιν, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ τῆς
 Μονεμβασίας μεταλαχὸν ὀνόματος. Πῶς τοίνυν ἐνεχώρει, φυγάδας καὶ
 Λακεδαιμονίους ἅμα φυγάσι καὶ Κορινθίους προξένους γίνεσθαι καὶ
 τούτων ὑποδοχεῖς ἢ τὸν ἐπίσκοπον σφῶν ἐκείνους ἐγκατοικίσειν αὐτῇ
 τὸν πλάνητα πλάνητας; Πότε δὲ καὶ ἐπίσκοπος κεχειροτόνητο τηρι-
 χαῦτα θεῖς ἐκεῖνα κατέπραξεν; Ἄλλ' εἰ καὶ ταῦτα δοθείη καὶ γέγονεν
 ἐπίσκοπος εὐθὺς, ὅπερ οὐχ οἶόν τε, παρὰ τίνος γέγονεν; Ὑπὸ τοῦ
 Κορίνθου; Ἄλλ' οὐκ ἔστι τοῦθ' οὕτως, οὐκ ἔστιν. Ἄλλ' ὑπὸ τίνος; 10
 Ὑπὸ τοῦ Ῥώμης. Ἡ γὰρ διοίκησις καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ
 ἐκκλησιῶν, ὡς ἔστι λαβεῖν ἐκ τῶν παλαιῶν παρασημειώσεων καὶ τῶν
 τὰς ἱστορίας ἀναγραφόντων, αὐτῷ [τῷ] Ῥώμης ἀνεῖτο. Τούτῳ δὲ ἔθος
 εἶναι τὴν τῆς χειροτονίας σφραγίδα καὶ τοὺς τε μητροπόλεων τοὺς τε
 ἐπίσκοπῶν προϊσταμένους παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν καὶ σέσωστο δὴ τῷ 15
 Ῥώμης ἢ Πελοπόννησος ἢ ἄχρις οὐ καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ὁ φ. 122^α
 Συρακούσης καὶ ὁ Ῥηγίου, μᾶλλον δὲ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ γενῶν ὁ Ῥώ-
 μης ἐπεκράτει, μὴ γεγονότων ὑπὸ βαρβάρους.

Καὶ τοίνυν διὰ πάντων φαίνεται μηδὲν ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ ἀλώσει
 τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ κώδικι γενέσθαι, καθὼς φθέγγεται κάκεινος 20
 ὑπαινιττόμενος· φησὶ γὰρ ἐν τῇ παρὰ τῶν Ἰταλῶν ἀλώσει ταῦτα γενέ-
 σθαι, τουτέστι τὰς ἐπισκοπὰς ἀφαιρεθῆναι Κορίνθου. Θεωρητέον τοίνυν
 πότε προσέπεσε τῇ πόλει Κορίνθου ἢ τελευταία αὕτη πρὸς τῶν
 Λατίνων ἀλωσις καὶ πῶς. Ὅτι δ' οὐκ εἴσι ταῦτα πάντα λόγοι ἀποδεί-
 ξων ἄμοιροι, ἵνα μὴ δόξωμεν ἱστορίας πλατυκῶς ἐπεξιόντες, παραιν- 25
 το, τῷ δὲ βουλομένῳ ταύτας λαμβάνειν ἐνεστι τοῦθ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἀνα-
 γεγραμμένων παλαιῶν ἀποδεικνύειν ἱστοριῶν. Μετὰ γάρ τοι τὴν ὑπὸ
 τῶν Ἰταλῶν ἀλωσιν [τῆς] Κωνσταντίνου, ὡς περ μεγάλου σώματος ἐρ-
 ριμμένου, τῆς μεγάλης τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς κατατεμνομένης ὑφ' ἀ-
 πάντων εἰς πολλὰ μέρη, ἦκε παρὰ τὴν Πέλοπος μετὰ βαρεῖας θυνά- 30
 μως τυραννήσων αὐτῆς καὶ ὁ πρίγκιψ ἐκεῖνος, ὃ Γουλιέλμος ὄνομα·
 καὶ μέντοι καὶ ἐπέδραμε καὶ κατεκράτησε πάσης, τὰς μὲν ἤττους καὶ
 τὸ ἐρυμνὸν οὐκ ἐχούσας τῶν πόλεων ἐξ ἐφόδου προσλαθῶν, τὰς μεί-

8. τομέχρι μηδεμίαν
 τόμενος πρόσθετον ἐνωθεν

παραπεμπτικοῦ σημείου ἵ-
 κκ 28-29. ἐρρηγιένου

12. ὡς ἔστι

14. σφραγίδα

21. τὸ ὑπαινι-

22. τουτέστι—κορίνθου πρόσθετα ἐν τῇ φησὶ διὰ

23. προσέπεσε

24. οὐκ εἴσι

28. τῆς πρόσθε-

Ε. Π. Α. Τ. Σ. Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ζους δὲ καὶ τὸ ἰσχυρὸν ἀπὸ τε τοῦ τόπου ἀπὸ τε τῶν οἰκοδομημάτων
 ἐχούσας μακρὰ παρῆσθησαν καὶ συνεχεῖ τῇ πολιορκίᾳ, τῶν ἐνοικούν-
 των αὐταῖς λιμῶ καὶ πάντων ἐνδείᾳ τῶν ὄσα τρέφειν καὶ συνιστᾶν ἀν-
 θρώπους πεφυκότων ἐνδόντων ὡς περ δὴ καὶ ταῖν πολέσιν ταύταιν,
 5 τῇ Κορίνθῳ δηλονότι καὶ Μονεμβασίᾳ, συνέπεσεν. Ἡλω μὲν γὰρ πρῶ-
 τον ἐκεῖνοις Κόρινθος, τοῦ Σγούρου ἐκείνου τηνικαῦτα τελοῦντος τῶν
 Κορινθίων ἀρχοντας, Ῥωμαίου ἀνδρὸς εὐγενοῦς καὶ τὸ γένος καὶ τὴν
 ψυχὴν καὶ τοῖς παλαιαῖς ἐκεῖνοις τῶν Ῥωμαίων ἐπαμίλλου ἄλλος τις
 τάχα Φαβρίκιος. Ἴνα γὰρ μὴ δούλειον ἡμᾶρ ἴδῃ, αὐτῷ γε ἔπειθ' ἑαυ-
 10 τὸν ἐπὶ τὸν Ἀκροκόρινθον κατέβαλεν, ὡς μὴδ' ὄστουν αὐτῷ σφόν
 ὑπολελειφθῆναι. Ἡλω δὲ μετὰ μικρὸν καὶ Μονεμβασία, μητρόπολις τη-
 νικαῦτα καὶ οὐκ ἐπισκοπὴ τυγχάνουσα.

Ἄλλὰ ταῦτα καὶ δὴ καὶ δέδεικται τοῖς προλεγεγμένοις ἐκεῖνοις θεί-
 οῖς καὶ σεπτοῖς χρυσοβούλλοις καὶ προστάγμασι καὶ τοῖς ἱεροῖς σι-
 15 γιλλοῖς. Ὁ γὰρ τοι ταύτην ἐλευθερώσας τῆς λατινικῆς δουλείας βα-
 σιλεὺς ἐκεῖνος αὐτὸς καὶ τὴν τιμὴν αὐτῆς προσεπηύξησε καὶ τὰς ἐτέ-
 ρας τρεῖς προσέθηκεν ἐπισκοπὰς, μητροπόλεως τελοῦσης καὶ τὴν ἐπι-
 σκοπὴν ἐχούσης Μαΐνης, καθὼς ἀνωτέρω δέδεικται καὶ λέλεκται καὶ
 φ. 1229 ἀπὸ τῶν ἤδη δὲ λεγομένων δηλον οὐχ ἦττον. Ἢ Ὡς γὰρ ὁ πρίγκιψ
 20 ἐκεῖνος τὸ πρῶτον ἐκράτησε τῆς Κορίνθου, Ἰταλικὴν χεῖρα καὶ βα-
 ρεῖαν συναγαγὼν, προσκλήθηται μὲν τῇ Μονεμβασίᾳ, περικυκλοῖ δ' αὐ-
 τὴν καὶ πολιορκεῖ, τοῦτο μὲν ἐκατέρωθεν στόλῳ παμπληθεῖ, τοῦτο δὲ
 δυνάμεισι πεζικαῖς. Ὡς δ' ἔγνω πᾶσαν μηχανὴν ἀνήνυτα κατ' αὐτῆς
 φερομένην, λιμῶ καὶ δίψει καὶ τῷ μακρῷ χρόνῳ ταύτην ᾤήθη δεῖν
 25 κατεργάσασθαι. Τὸ γὰρ τοι ἐμποδὼν οὐκ ἦν αὐτῷ, πᾶσαν ὑπ' αὐτῷ
 καὶ τὴν ἐκτὸς Ἑλλάδα Πελοποννήσου πεποιημένῳ. Ἐπταετὲς δὲ χρό-
 νῳ περιστοιχισάμενος καὶ περικλείσας αὐτὴν καὶ πανταχόθεν, ὡς περ
 εἴρηται, πολιορκῶν, ἀπειρηκυῖαν ἤδη ταῖς συνεχέσι τῶν κακώσεων,
 ὑποκύψασαν τῷ ζυγῷ καὶ αὐτὴν τῆς λατινικῆς ἔσχε δουλείας ὑπέ-
 30 κυψε γὰρ καὶ αὐτὴ, καὶ δούλειον ἡμᾶρ εἶδεν ἢ μέχρι τούτου εὐγε-
 νῆς διαφυλαχθεῖσα καὶ ἐλεύθερος, ἢ θαλασσοκρατήσασα πάσης σχε-
 δὸν τῆς ἐντὸς Ἑρακλείων στηλῶν θαλάσσης ἀνωθεν, ἢ πολλὰς καὶ
 βαρεῖας δυνάμεις καὶ στόλους παμπληθεῖς Σικελῶν, Ἰταλῶν, Ἰσπα-
 νῶν συντρίψασά τε καὶ καταδύσασα πολλάκις, ὧν δὴ τινος καὶ τὰ

4. δη 5. ἦλω 6. ἐκεῖνοις 7. Ἐν τῇ ᾤφ. · ση' 8. τάχα πρόσθετον ἐν
 τῇ ᾤφ ἐν τῇ ἀρχῇ στίχου φαυρίκιος 11. μεταμικρὸν 20. τοπρῶτον
 29 - 30. ὑπέκυψε—εἶδεν πρόσθετα ἐν τῇ ᾤφ διὰ παραπαικτικῶν σημείων ·
 34. Τὸ πολλάκις πρόσθετον ἀνωθεν

ἐλλείμματα ἢ μᾶλλον εἶπειν ναυάγια ὑποδράντα τὴν Θεσσαλονικέων
 ἐξαπίνης παρεστήσατο, τὰ σκήπτρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἐπειλημμέ-
 νου τηνικαῦτα τυραννικῶς Ἀνδρονίκου, ἢ Κομνηνὸς τὸ ἐπώνυμον, ἢ
 πανταχοῦ καὶ ἐν πᾶσιν οὐ τοῖς ὑπὸ Ῥωμαίους τελοῦσι μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τοῖς ἀπωτάτω βαρβάραις διὰ τὰς ἀριστείας, διὰ τὰς νίκας, διὰ τὸ
 θερμουργὸν καὶ δραστικὸν αὐτῆς ἀείμνηστον καὶ ἐξάκουστον τὸ κρά-
 τος αὐτῆς ἀποφήνασα. Ἀλλ' ὅνα μὴ δόξω ταῦτα χαρίζεσθαι
 καὶ τοῖς οὐκ εἰδόσι λόγον ἀπειροκαλίᾳ ὑπέξω, δείκνυμι τὸν μέγαν
 ἐκείνον τῶν Ῥωμαίων βασιλέα τρανῶς τῶν ἐγκωμίων αὐτῆς ἀπτόμε-
 νον καὶ διάτορον τε καὶ ὑψηλὸν σὺν ἐπαίνοις φθειγόμενον. Καὶ τοῖς
 ἀναλγεγομένοις δὲ τὸ ἐκείνου θεῖον χρυσόβουλλον καὶ διεξιούσιν ἐξεσι-
 ταῦθ' οὕτως ἔχοντα συνορᾶν. Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις πᾶσαι σχεδὸν
 ἐπαينوῦσι τοὺς κρατοῦντας καὶ στεφανοῦσιν, αὐτῇ δ' ὑπ' ἐκείνου καὶ
 τιμᾶται δεκαίως καὶ τοὺς ἐπαίνους εἰκότως ἀπολαμβάνει.

Ἄλλ' ἐπεὶ μόνον τὸ θεῖον ἀήττητον, πόλεις δὲ οὐσὴ ἀδύνατον διὰ
 τέλους ἐκφυγεῖν τὸ τῆς τύχης ἀστάθμητον καὶ ἀντίξουν αὐτῆς καὶ ἀν-
 τίπρωρον πνεῦμα, ἠττάται μὲν καὶ αὐτῇ, ὑποκύπτει δὲ, ὡς θ' ὑποσπόν-
 δους τῶν οἰκητόρων τοὺς βουλομένους αὐτῆς ἐξελεθεῖν μετὰ τοῦ σφῶν
 αὐτῶν ἀρχοντος. Ῥῆξ δὲ ἦν ῥῆγες καὶ γὰρ ἐκ μακρῶν ἐν αὐτῇ τῶν
 χρόνων ἀρχοντες κεχειροτόνηντο, σύμμαχοι τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων τε-
 λούντες ἀεὶ πιστοὶ τε καὶ ἀσκνοὶ καὶ διὰ πάντων ἐλεύθεροι, τὴν πά-
 τριον καὶ παλαιὰν ἐκείνην τῶν Σπαρτιατῶν ἐλευθερίαν, τε καὶ εὐγέν-
 νειαν καὶ θῶριον ἀρμονίαν ἔτι περισώζοντες, || κἂν ἐς ὕστερον μετα-
 κεκύβευται καὶ αὐτῇ τὰ τῆς τύχης. Ἐξιώντες δ' οὖν, τὰ δ' ἐν μέσῳ
 πάντα ἕω, πρὸς βασιλέα εὐθύς δλω ποδί καὶ ὡς εἶχον ἐχώρουν ἐν Ἀ-
 σίᾳ. Τὸ γὰρ τοι βασιλεῖον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἡγεμονίας παρ' Ἰταλῶν εἶ-
 χετο. Πηγαί, πόλις δ' αὐτῇ παλαιὰ καὶ παράλιος ἀσιανή καὶ ἐν καλῷ
 κειμένη θέσεως, πρὸς τοῦ βασιλέως αὐταῖς δέδοτο, καὶ οἰκῆτορες ἐκεί-
 νοι ταύτας ἐγίγνοντο. Τὸ δὲ περιλειφθὲν τῇ Μονεμβασίᾳ, κατατετρυ-
 χωμένον καὶ ἄπορον καὶ ὡς περ ἐν δεσμοῖς καθειργμένον, ὑπότρομον
 τῇ τύχῃ τῶν Ἰταλῶν ἐδούλευε. Πῶς οὖν οἱ δοῦλοι καὶ δέσμοι καὶ
 σχεδὸν οὐδ' ἀναπνεῖν εἴωμενοι καλῶς Κορινθίων φυγάδας καὶ πλά-
 νητας ὑπεδέχοντ' ἄν, καὶ πότε; Πρὸ τοῦ πολιορκηθῆναι; Ἄλλ' ἐπο-
 λιορκοῦντο Κορινθιοὶ, καὶ τοῖς ἐν Πελοποννήσῳ πᾶσιν ἀνωμαλία καὶ

6 (καὶ 7). αὐτῆς 10. οὖν 11. δὲ πρόσθετον ἀνωθεν 15-16. διατέλους

16. αὐτῆς πρόσθετον ἐν τῇ ᾧ κατὰ συνέχαιαν τοῦ κειμένου 28. καὶ δώ-

ριον ἀρμονίαν πρόσθετα ἐν τῇ κάτω ᾧ ἐξῆστερον 29. τετραχωμένον

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΝΝΗΜΟΝ ΤΟΜ. ΙΒ'.

παραχῆ παντοία ἦν, ἐκάστου τῶν αἰε παραλειπομένων ταῦτά πήσε-
 σθαι τοῖς κῆσι προσδοκῶντας, ὃ δὴ καὶ γεγέννηται. Ἄλλὰ μετὰ τὸ
 Κορινθίους ἐαλωκένοι; Καὶ πῶς ἂν ὁ τύραννος ἐκεῖνος εἶασε τούτους
 ἐλθεῖν ἐκεῖσε, ἢ μάλλον ἀπασῶν ἐφίετο καὶ τὸ κράτος ἐχούσης τη-
 5 νικαῦτα πάσης σχεδὸν ῥωμαϊκῆς πόλεως; Ἄλλὰ μετὰ τὸ τὴν Μονεμ-
 δασίαν αὐτῷ κεκρατήσθαι προσερρυήκεσαν οἱ Κορινθιοὶ τοῖς Μονεμ-
 δασιώταις καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου σφῶν ἀπελευθρώθησαν; Καὶ ποῦ
 τοῦτο γε λόγον ἔχον ἐκεῖνους τῶν οἰκητόρων ἀπολειφθέντας, ὅσοι διὰ
 τὸ ζῆν μάλλον δουλεύειν ἤρετίσαντο τοῖς Ἰταλοῖς, αἰχμαλώτων οὐδὲν
 10 μετὰ τοῦ σφῶν αὐτῶν ἀποδέοντες ἀρχισρέως, ὅς τῇ δεσποτικῇ πειθό-
 μενος ἐντολῇ συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ μάλλον ἠθέλησεν ἢ
 πρὸς ἀποδημίαν χωρησαί, τῶν μὲν ὄντων αὐτῷ τῇ χρονίᾳ προσανα-
 λωθέντων κακώτερι, τῶν δ' ἐπιγεννησομένων ἀπὸ τῶν τῆς ἐκκλησίας
 προσόδων, οὐκέτ' ἐσομένων, τοῦ Ἰταλοῦ καρπουμένου ἐπισκόπου; τοῦ
 15 σφῶν γὰρ εὐθὺς γένους κεχειροτόνητο. Πῶς εἶχεν ἂν ἐκεῖνους εἶθ' ἢ
 πόλις εἶθ' ὁ ταύτης προϊστάμενος ἀρχιερεὺς δέχεσθαι καὶ τοὺς μὲν αὐ-
 τῶν τῇ πόλει, τοὺς δ' ἐνοικίσει τῇ Πελοποννήσῳ, οἳ μηδὲ φθέγγεσθαι
 μηδ' ἀναπνεῖν σχεδὸν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἐώμενοι μηδὲ τῶν ἰδίων ἀρχον-
 20 τες σωμάτων; Ὅτι δὲ ταῦτα πάντ' ἀληθῆ, τὴν ῥωμαϊκὴν ταύτων ἱστο-
 ρίαν ὁ θέλων ἀναγινωσκέτω, εἰ δ' ἐθέλει καὶ τὴν λατινικὴν. Συνοψῶς
 γὰρ κάκεινῃ ταύτῃ μάλιστ' ἐν τούτοις φθέγγεται. Ἄλλ' εἰ ἐπισκοπὴ
 τηρικαῦτά γε ἦν, οὐκ ἂν τῷ τότε ἀρχοντι τῆς Πελοποννήσου τυράννῳ
 καὶ τοῖς Λατίνοις τετίμητο, οἳ γε κάκεινον μὲν οὐκ εἶασαν ἐναποδιῶ-
 ναι αὐτοῦ τῷ θρόνῳ, ἕτερον δ' οὐκέτι προσεδέξαντο παρ' ὄλην τὴν
 25 σφῶν αὐτῶν ἐπικράτειαν. Ἄλλὰ λοιπὸν ἦν τῷ τῆς λατινικῆς ἀπαλ-
 λάξαντι τὴν Μονεμβασίαν δουλείας ἐς μητρόπολιν τετιμησθαι. Καὶ τίς
 οὗτος ἦν; Ὁ πάντ' εὐσεβῆς καὶ στερρός τῶν δογμάτων τῆς ἐκκλη-
 σίας [ὑπέρμαχος], ὁ δεύτερος τῶν Παλαιολόγων, ὁ κῆρ Ἀνδρόνικος.
 123^β Οὗτος καὶ γὰρ, τὸν τυραννοῦντα τότε τῆς Πελο[[ποννήσου] κρίγκιπα
 30 αὐτῷ στρατεύματι τροπωσάμενος, αἰχμάλωτον ἐκεῖνον ἀγαγὼν ὡς τὴν
 Κωνσταντίνου μετὰ τῶν ἐν τέλει—Ἐφραῖμ τούτῳ τοῦνομα—ἀπολαμ-
 βάνει μὲν παρ' αὐτοῦ Μονεμβασίαν, ἀπολαμβάνει δὲ Λακεδαιμονίαν

πῆσαι
 1-2. πεπονηθέναι

7. καὶ—ἀπελευθρώθησαι διὰ πρῶτοντον σημεῖου :·

9. ἠρετίσαντο 10. καὶ 25. αὐτῶν 13. ἐπιγεννησομένων 15. Τὸ ἐκεῖνου·

ἐνωθεν 16. δέξασθαι 28. ὑπέρμαχος ἢ τι τοιοῦτον προσθετέον 29. Ἐν τῇ
 ἀρχῇ τῆς σελίδος λαίπει ἢ συνέχεται τῶν ἐν τέλει τῆς προηγουμένης πειρῆ

Δύο ἀναφοραὶ μητροπόλεως Μονεμβασίας πρὸς τὸν πατριάρχην 211
 καὶ τινὰ τῶν πολιχνίων ἕτερα τῶν ἐρυμνῶν, καὶ ἀρχιερεῖς εὐθὺς ἀμ-
 φροῖν ταῖν πολέοιν πρὸς τοῦ μακαριωτάτου ἐκείνου πατριάρχου κῦρ
 Ἰωσήφ κεχειροτόνητο, καὶ οὐκ αὐτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ Κορίνθου. Ἡ
 γὰρ ἐαλωκῶς ἐκεῖνος πρόγρηθ' οὕτω δῆτα τῷ βασιλεὶ καὶ τοῖς Ῥω- 5
 μαίοις προσωκείωτο, ἵηστε καὶ βασιλικῶ τυχεῖν ἀξιώματος καὶ ἐς με-
 γάλου δομestικῶ ἀξίαν τετιμηθῆσθαι καὶ πολλῆς ἄλλης φιλοτιμίας
 παραπολαῦσαι βασιλικῆς, καθὼς ἔχομεν τοῦτο καὶ ἀπὸ τῶν ἱστοριῶν
 καὶ ἀπὸ τῶν ἐκείνου γραμμῶν δεικνύειν τῶν εἰσέτι καὶ νῦν περι-
 σωζομένων.

Ἄλλ' οὗτος ὁ θεοτάτος βασιλεὺς, τὸ πρὸς τὴν Μονεμβασίαν φιλό- 10
 τιμον αὐτοῦ καὶ βασιλικὸν προσεπαυξήσας, τιμῆ μὲν αὐτὴν ἐς μη-
 τρόπολιν τσελοῦσαν διαφερόντως, προδιδάσας ἐς βαθμὸν δέκατον, καὶ
 τὴν ἐξαρχίαν δίδωσι ταύτῃ πάσης Πελοποννήσου, πρὸς αἷς δὲ ἐξ
 ἀμνημονεύτων προκατεῖχε χρόνων τέσσαρσιν ἐπισκοπαῖς καὶ ἑτέρας 15
 τρεῖς ἐπικυρώσας αὐτῇ θείῳ καὶ σεπτῇ χρυσοβούλλῳ, δι' οὗ δὴ καὶ
 δεικνύσι τρανῶς τελοῦσαν μὲν πρὸ χρόνων πολλῶν τὴν Μονεμβασίαν
 μητρόπολιν, ἔχουσαν δὲ καὶ τὴν ἐπισκοπὴν Μαίνης ἀνωθεν καὶ κατ'
 ἀρχὰς ἐξ οὗ κακείνο κεκλήρωται. Συμφεδὰ δ' ἐκείνῳ καὶ τὰλλα 20
 πάντα σιγιλιά τε καὶ δικαιώματα φθέγγονται, καθὼς πρὸ μικροῦ
 ταῦτα λέλεχται.

Ταῦτα δὲ πάντα διεξηλήθον, τὴν τοῦ σιγιλίου ἐκείνου δόναμιν σα-
 θραν ἀποδεικνύς καὶ οἷς ἔχει τὸ δοκοῦν ἰσχυρὸν οὐδαμῶς ἐν ἐκείνῳ
 δεικνύειν φαινόμενον, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐκεῖνος ἐρειδόμενος ἀληθῶς ἐν
 τούτῳ φαίνεται τοῖς καὶ ὅπως οὖν αὐτὸ συνοραῖν δυναμένοις. Τὸ γὰρ 25
 ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου κώδικος ἐκδληθὲν καὶ τῷ παρ' αὐτῶν σιγι-
 λίῳ ὥσπερ τι θεμέλιον ὑποτεθὲν ἀσθενὲς οὗτοι πάλιν καὶ διασεσει-
 σμένον ἀποφαίνονται καὶ ὥσπερ κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου τῆδε κακείσε
 ῥιπιζόμενος. Τοιοῦτον γὰρ ἐστὶν ὄντως πᾶν ὃ μὴ πέφυκε φύσει δί-
 καιον καὶ νόμιμον. Ταῦτα δ' οὕτω κατωτέρω φησὶν· «Ἡ γὰρ ἐλευ- 30
 θέρας οὔσης αὐτῆς ἀπεσπάσθησαν αἱ τοιαῦται ἐπισκοπαὶ καὶ προσε-
 τέθησαν τῇ Μονεμβασίᾳ, ἐπισκοπῇ αὐτῆς οὔσῃ, καὶ δεῖ πάντως ὡς
 παρὰ κανόνας ὄν τὴν κατάλυσιν ἀναδέξασθαι, ἢ μετὰ τὴν πολιορκίαν
 αὐτῆς πάντα προέβη, καὶ δεῖ καὶ οὕτως ἐπανασωθῆναι ταύτῃ τὰ ἐαυ-
 τῆς, ἐπεὶ δὴ ἐλευθερίας ἔτυχεν· οὐ γὰρ ἐμποδὼν τῷ Κορίνθου πρὸς
 ἐπανάληψιν τῶν δικαίων τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ ἢ χρονία παραδρομῆ,

4.· δὴ 6-7. παραπολαῦσαι φιλοτιμίας 11. αὐτοῦ 17-18. καταρχὰς
 καθὼς ἀνωτέρω 18. τὰλλα 23. Τὸ ἐν ἀνωθεν 24. ὥσπερ

πρῶτον μὲν ὅτι ὁ νόμος διακελεύεται τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀνυπόστατον μὴ βεβαιουῦσθαι διὰ τῆς χρονίας παραδρομῆς καὶ ὅτι τὰ κακῶς κριθέντα καὶ τυπωθέντα οὔτε χρόνος οὔτε νόμος οὔτε συνήθεια βεβαιοί». Ὁρᾷς, ὅτι ἡπερ ἐδράζεται καὶ τοῦ κώδικος ἐξελεῖν φησιν ὡς παραστα-
 124^α τικόν τε καὶ βεβαιον ἢ καὶ ἐπὶ τούτῳ ὡςπερ δὴ θεμελίω τοὺς νόμους
 15 καὶ κανόνας ὑποθεῖς κατὰ τὸ τούτῳ δοκοῦν κατωτέρω πάλιν ἐν ἀμφιλόλου τίθῃται τάξει, λέγων ἢ γὰρ ἐλευθέρας αὐτῆς οὔσης ἀπεσπασθησαν ἢ μετὰ τὴν πολιουσίαν αὐτῆς. Τούτου τί γένοιτ' ἂν ἀσθενέστερον καὶ σαθρότερον, τὸ τιθέναι πρῶτον μὲν ὡς ὁμολογούμενον τι
 10 καὶ ἀσστατικόν, εἰτ' αὐθις ἑτερορρεπῶς καὶ ἀμφιλόλως ταῦτα τιθέναι καὶ ἢ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο φάσκειν. Ἄλλ' ἐπιόντες παραθεωρήσωμεν καὶ οὓς κατὰ συνέχειαν προβάλλεται νόμους.

Ἔφασαι; Τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀνυπόστατον μὴ βεβαιουῦσθαι διὰ τῆς χρονίας παραδρομῆς. Ἄγε τοίνυν, τὸ ἐνυπόστατον πρότερον κατὰ νόμους ἐκ
 15 πόσων δὴ καὶ συνίσταται θεωρησάντων, τηγικαῦτα καὶ τὸ ἐναντίον αὐτοῦ θεωρητέον, ὡςπερ δὴ τὸ ὄν, εἶτα τὸ μὴ ὄν. Τὸ μὲν γὰρ ἐνυπόστατον ὄν ἐστὶ καὶ ὄντος ἔχει χώραν, μὴ ὄντος δὲ τὸ ἀνυπόστατον. Πάντα τοίνυν ὅσα τὸ κύρος ἔχουσιν ὑπὸ τῶν νόμων καὶ στερκτέα τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνει ἢ γράμμασι ταῦτα κυροῦται ἢ νομῇ φυσικῇ ἢ καὶ μαρ-
 20 τυρίαις ἐτέρων καὶ ἢ ἐπ' ἐνίων καὶ τῶν τριῶν συνδεδραμηκότων ἢ τῶν γε δύο ἐπὶ τῶν πλείστων ἢ καὶ ἑνὸς ἐπὶ τινῶν. Καὶ οὕτω τὸ ἐνυπόστατον φαίνεται τὸ δ' ἀνυπόστατον τοῦναντίον πᾶν, ἢ μὴδὲν τῶν εἰρημένων συνέδραμε τριῶν. Φαίνεται τοιγαροῦν ἀριδῆλως ἐπὶ τῷ τότε κρινομένῳ Μονεμβασίας καὶ χρόνου μέτρον ὑπερβαίνουσα νομῇ καὶ
 25 δικαιώματα οὐ φαῦλα οὐδὲ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα, οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν πρατηριώδη καὶ συμβόλαια, ἀλλὰ τὰ μέγιστα πάντων, βασιλέων καὶ πατριαρχῶν, μετὰ συνοδικῆς συνδιασκέψεως. Καὶ μαρτυρίαι αἱ ἀξιοπιστόταται. Τίνες αὐταί; Αἱ τῶν ἀντικρινομένων καὶ τῶν αὐτοῖς βοηθούντων. Οὐ γὰρ ἐμποδῶν φασὶ τῷ Κορίνθου ἢ χρονία παραδρομή.
 30 Οὕτω γὰρ ἐν τῷ γράμματι τούτων μαρτυροῦσι τὰς ἐπισκοπὰς συχνὰς τοὺς χρόνους νέμεσθαι τὴν Μονεμβασίαν. Ἐκ πάντων ἄρα συνάγεται τῷ Μονεμβασίας τὸ ἐνυπόστατον, τοῦναντίον δὲ τῷ Κορίνθου. Οὔτε γὰρ εἶχε δεῖξαι νομῆν, οὔτε κἂν τῶν δικαιωμάτων τὰ τυχόντα, οὔτε τὴν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου μαρτυρίαν. Ἄλλ' εἰ γὰρ εἶχε τι τῶν τοιού-

1 (καὶ 115). ἐξαρχῆς; 4. φησὶν 13. φασὶ 13-14. παραδρομῆς χρονίας;
 15. συνίσταται ἐκ τοῦ συνίστανται διασποθέντος τοῦ » θεωρησάντων ἐκ
 τοῦ θεωρήσαντα; 34. εἶχε τί

των, οὐκ ἂν παρήκεν εἰς τὴν ἐκείνου σύστασιν ὁ συνιστὰς ἐκεῖνον τῆ μη ὄντι ἐνυποστάτω. Εἰ δ' ἐπὶ σαθρῷ καὶ ἀνυποστάτῳ θεμελίῳ ἐπικοδόμησεν ὁ συνθεὶς, ἀνυπόστατον ἄρα τὸ πᾶν.

Ἔτι φησί· τὰ κακῶς κριθέντα καὶ τυπωθέντα οὔτε χρόνος, οὔτε νόμος, οὔτε συνήθεια βεβαίοι. Βαθαῖ τῆς ἥ τοσαύτης φιλονεικίας καὶ περιττῆς τῶν λόγων συναγωγῆς. Ἴνα τί γένηται; Ὅπως ἐγκαλυφθῆ τὸ δίκαιον. Ἄλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο, οὐκ ἔσται, τηρουμένων ἐτι τῶν θείων καὶ φιλευσεβδῶν νόμων καὶ ἱερῶν κανόνων, κἂν ἄλλως ἄλλοι βούλωνται. Τὰ κακῶς, φησί, κριθέντα. Πῶς κακῶς τὰ μηδομῶς κριθέντα; Εἰ μὲν γὰρ καὶ ποτὲ κέκρινται, εἶχεν ἂν χώραν, εἴτε δικαίως εἴτε ἀδίκως· εἰ δ' οὐ πώποτε κέκρινται, τί φῆς ὁ ταῦτα λέγων; Εἰ γὰρ κέκρινται, ἢ καλῶς ἢ κακῶς. Ἄλλὰ μὴν οὔτε καλῶς, οὔτε κακῶς. Οὐ κέκρινται ἄρα. Τὰ δὲ κακῶς τυπωθέντα. Πῶς κακῶς: τυραννικῶς δηλονότι καὶ βιαιῶς τυπωθέντα. Ἄλλὰ τίς ὁ ἐπενεγκήν τὴν βίαν; Βασιλεὺς δίκαιος καὶ ἔννομος; Καὶ πῶς ἂν ἔχοι τοῦτο γε λόγον; Εἰ δὲ καὶ τοῦτ' ἂν βιάσαις, οἱ πάντα μεταποιῶν καὶ μεταπλάττων καὶ μετασκευάζων, ἀλλ' ὅ γε μετ' ἐκεῖνον καὶ αὐτὸ μετὰ τοῦτον καὶ πᾶς ὁ τῶν θειοτάτων βασιλέων χορὸς μέχρι τοῦ νῦν οὐ τηρεῖ ταῦθ' ὡς προσήκει καὶ συνιστᾷ καὶ φυλάττει; Πάντα γὰρ τὰ κείνων τούτων τυγχάνει, ὡς περ τὰ τούτων τῶν ἔσομένων. Ἄλλὰ πατριάρχης ἅγιος καὶ κανονικός; Καὶ τίς ἂν ἔρει; Εἰ δὲ καὶ ἔρει, πῶς ἂν ἐθεβαλοῦ τὰ παρ' αὐτοῦ κακῶς ὁ μετ' αὐτὸν τυπωθέντα ἢ οἱ μετ' ἐκεῖνον τοιοῦτοι πάλιν; Εἰ δὲ καὶ τοῦτ' ἂν παραγκωνίσαις, πῶς συνευδόκει καὶ συνέτρεχε καὶ συνωμογνωμόνει τούτοις ἢ τοσαύτη τῶν ἀρχιερέων ὁμήγυρις, ἐν ταύτῃ μὲν τῇ συνόδῳ ὀκτῶ πρὸς τοὺς δέκα, ἐν ἐκείνῃ δὲ πέντε πρὸς τοὺς εἴκοσι χρηματίσασα; Πῶς δὲ καὶ ὁ τοσοῦτος τῶν ἁγιωτάτων ἐκείνων πατριαρχῶν χορὸς κατὰ ἀκολουθίαν καὶ διαδοχὴν συνήγει καὶ συνευδόκει, φυλάττων ταῦτα καθαρὰ καὶ ἀπρόσφαιστα, Κορίνθου ἀεὶ μητροπολίτου καὶ ὄντος καὶ γιγνομένου; Οὐ μὴν, ἀλλ' εἰ βασιλεῖς δίκαιοι καὶ ἔννομοι καὶ πατριάρχαι ἅγιοι καὶ κανονικοὶ, καὶ τὰ τυπωθέντα πρὸς αὐτῶν ἔννομα καὶ δίκαια καὶ κανονικά. Ἄλλὰ μὴν ἐκεῖνοι πάντες ἔννομοι καὶ δίκαιοι καὶ κανονικοί;

ἐκ

ἐκ

6. συγκαλυφθῆ 14. δη 18. Τὸ οὐ πρόσθετον ἀνωθεν 20. Τὸ τὰ πρόσθετον ἀνωθεν 21. καὶ τίς—καὶ ἔρει ἐν τῇ ᾠφ μικροτέροις γράμμασι 22-23. ἢ οἱ—πάλιν πρόσθετα ἀνωθεν μικροτέροις γράμμασι 24. συνωμογνωμόνει 26. ε κ χρηματίσασα ἐκ τοῦ χρηματισάντων 27. τῶν πα (ἀρχὴ τῆς λέξεως πατριαρχῶν διαγραφείσα εἴτα) ἁγιωτάτων 29. γιγνομένου ἐκ τοῦ γενομένου.

καὶ τὰ τυπωθέντα πρὸς αὐτῶν ἄρα νόμιμα καὶ δίκαια καὶ κανονικά. Καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ πᾶν ὅπερ ἂν οὔτε χρόνος, οὔτε νόμος, οὔτε συνήθεια ἐθεβαίωσεν, ὅποιον δῆτα καὶ τὸ γεγονός σιγίλλιον πάλαι ποτὲ τοῦ Κερίνθου, ἀσύστατον καὶ ἀδέβαιον ἀσύστατον καὶ ἀδέβαιον καὶ τὸ ὑπ' ἐκείνων ἄρα πεπραγμένον.

Ἔτι τὸν κανόνα ἐδόξουν τῆς πρώτης συνόδου προβαλλόμενος οὕτως ἐδράζεται ἐπὶ τούτῳ καὶ τοῦτον ἐκτίθησιν ὡς ὄνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ. Τὸ δὲ πᾶν μᾶλλον ἢ, τοῦτο γε καθ' αὐτοῦ γὰρ καὶ τοῦτον εἰσφέρει. Ἐπειδὴ συνήθεια κεκράτηκε καὶ παράδοσις ἀρχαία τὸν ἐν Αἰλίᾳ ἐπίσκοπον τιμᾶσθαι, ἐχέτω τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμῆς, τῇ μητροπόλει σωζομένου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος. Εἰ μὲν δὴ τοῦτον ὡς κανόνα καὶ νόμον εἰσάγεις, τὸν Αἰλίας ἐπίσκοπον ὡς ἐπίσκοπον γράφε καὶ στέργε καὶ τίμα καὶ μὴ ὡς πατριάρχην, καὶ ἄρον ἐξ αὐτοῦ τὰ πατριαρχικά πάντα προνόμια, καὶ ἐν ἐπισκόπων αὐτὸν τίθει καθέδρα τὸν τοσοῦτους χρό-
 15 νους τιμώμενον καὶ βασιλευσι καὶ πατριαρχαῖς καὶ συνόδοις, καὶ τὸ ἦττον μὴ χειροτονεῖτω καὶ προβαλλέσθω καὶ εὐλογεῖτω τὸ μείζον, ὁ ἐπίσκοπος, λέγω, τὸν μητροπολίτην, μᾶλλον δὲ καὶ οὐχ ἓνα ἢ δύο τῶν μητροπολιτῶν, ἀλλὰ καὶ πλείστους, ἀλλ' ἐκεῖνος δεχέσθω τὴν χειροτονίαν πρὸς τοῦ μείζονος· τὸ γὰρ ἔλαττον κατὰ τὸν μέγαν Ἀπό-
 20 στολον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται· καὶ τοῦ πρωτείου ὁ Αἰλίας ἐνταῦθα στερέσθω. Μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὸ πρῶτον ἐνταῦθα χώραν ἔχει παρ' αὐτῷ· τὸ γὰρ πρῶτον ὡς πρὸς δευτέρον ἐστὶ πρῶτον τῆς αὐτῆς τάξεως, ὡς πρὸς μητροπολίτην δὲ πρώτου τάξιν πατριάρχης οὐκ ἔχει, μητροπολίτης δὲ, ἐκεῖνος δὲ πάλιν ὡς πρὸς πατριάρχην. Οὕτω δὴ καν-
 25 ταις ἄλλαις πάσαις τῶν ἐκκλησιαστικῶν βαθμῶν τάξεις τάξεις γὰρ καὶ ἀρμονία συνέχει τὸ πᾶν.

Ἄλλ' ὄρα μὴ, καθαιρῶν ἐκεῖνον οἷς προτείνεις τοῦ ὑψηλοῦ ἀξιώ-
 30 ματος, συνταπεινοῖς καὶ καθυποβιβάζεις καὶ τοὺς ὑψηλοτάτους τῶν πατριαρχείων λοιποὺς θρόνους, ἐν ἐπισκόπων αὐτοὺς καθέδρα κατὰ τὸν σὸν λόγον τιθέμενος, καὶ οὐκ αὐτοὺς μόνον, ἀλλὰ γε σὺν αὐτοῖς καὶ τὸν πρώτης ἀρχιεπίσκοπον Ἰουστινιανῆς καὶ τὸν Κωνσταντίας καὶ ἄλλους. Καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον τὸ διάφορόν ἐστι τῷ συγγράφαντι κατ' ἀρχὰς ἐκεῖνο τὸ σιγίλλιον καὶ καθ' ἑαυτοῦ τὸν κανόνα ἐκεῖνον

β. πάλαι ποτε 4-5. ἀσύστατον καὶ ἀδέβαιον ἐν τῇ κειμένῳ, ἐν δὲ τῇ
 φβ ε ἀσύστατον (ἐπομένου ἄρα διεσσεσμένου) καὶ ἀδέβαιον καὶ—πεπραγμένον

ι. ζ^{ον} ἐν τῇ φβ ἐν συνεχῆς τοῦ κειμένου (καὶ 81) ἀγ^ο 9, αἰλία
 12. στέργε καὶ ἀνωθεν 28. καθυποβιβάσεις 33. καταρχάς

προτείναντι μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ Μονεμβασίας, ὅσω πατριάρχης μη-
τροπολίτου ὑψηλότερος, μᾶλλον δὲ καὶ πολλῇ γε καὶ ἔτι πολλῷ τῷ
μεταξύ. Ἦν μὲν γὰρ ἐπισκοπῶν ἀποστερεῖ καὶ τινῶν ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο
δρᾶσαι τούτῳ γε καὶ μόνῳ τῷ κανόνι ἐσχύσειεν ἂν ποτε τοὺς δ' ὑψη-
λοτάτους ἐκείνους θρόνους πάντων μᾶλλον καὶ αὐτῷ γε μόνῳ καὶ οὐχ
ἑτέρῳ, καὶ κατὰ τοῦτον σοὶ τὸν λόγον πάντ' ἄνω καὶ κάτω γίγνεται. 5
Εἰ δὲ ὡς παράδειγμα ἐκείνων ἔρεις, τοῦτο δὲ οὐδεμίαν ἔχει χώραν οὐ
γὰρ τῶν ἐναντίας ἀναιρούμενων, καὶ μηδεμίαν εἰκόνα τὸ παράδειγμα
πρὸς τὸ παραδειγματιζόμενον φέρον παράδειγμά ἐστιν· ἐξ ἀνομοίου
γὰρ ὁμοιον οὐκ ἂν πώποτε φανεῖη. Εἰ δὲ οὐθ' ὡς παράδειγμα, ἔρεις 10
γὰρ, οὐθ' ὡς νόμον καὶ κανόνα, κατὰ σαυτοῦ δὲ μᾶλλον, τί τοῦτον
παρενέγραψας τῷ σιγιλλίῳ, πράγματα σαυτῷ μᾶλλον ἢ ἑτέρῳ παρέχων
παρ' εὐγγέλμοσι διαιτηταῖς; Ἄλλ' ἔρει τις ἴσως τί θαί; οὐ κανόνα
τοῦτο ἤγη; Ναὶ μὴν, καὶ, εἰ ἤγη, στερκτέον, καὶ στερκτέον καὶ τιμη-
τέον παντὶ τρόπῳ καὶ ἐξηγητέον ἐφ' οἷς δεῖ, ἀλλ' οὐκ ἐφ' οἷς μὴ δεῖ. 15
Τριῶν τοίνυν ἐν τῇ τῶν Χριστιανῶν ἡμῶν ἐκκλησίᾳ καὶ πίστει
θεωρουμένων, δογματικῶν, τῶν ὅσα δηλαδὴ περὶ θεοῦ καὶ τῶν ἡμᾶς
θεῆν εἰςποιούντων, ἐκκλησιαστικῶν, ὅσα ἱερωσύνης καὶ βαθμῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν καὶ ἀρχαιρειῶν καὶ τῆς ἄλλης τάξεως καὶ κατα-
στάσεως ἔχεται, καὶ τρίτων ἀξιωματῶν τιμῶν τε καὶ προκαθεδριῶν 20
ἐπαρχιῶν τε καὶ πόλεων, ὅσα μὲν οἱ θεοὶ καὶ ἱεροὶ καὶ μεγάλοι πα-
τέρες κατὰ διαφόρους ὠρίσαντο χρόνους, ἢ κανόσι καὶ λόγοις ἐκθέμε-
νοι, περὶ τε θεοῦ καὶ τῶν κατὰ θεὸν, ταῦτα δ' ἂν εἴη τὰ δογματικὰ
ἀκίνητα πάντα καὶ ἀπαρασάλευτα πάντα καὶ διὰ πάντων βασιλευσι
καὶ πατριάρχαις καὶ πᾶσι τοῖς εὐσεβῶς ζῆν αἰρουμένοις τετήρηται, 25
καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δὲ πάντα, ὅσα ἱεροτελεστικά, τὸν αὐτὸν σχεδὸν
τινα τρόπον. Τὰ δὲ γε περὶ βαθμῶν πατριαρχειῶν τε καὶ μητροπόλεων
καὶ ἐπισκοπῶν καὶ τῶν αὐταῖς ἐπαρχιῶν καὶ ἐνοριῶν διατάττοντι περὶ
αὐτῶν καὶ νομοθετοῦντι τῷ βασιλεῖ ἐν τούτοις καὶ ἡ σύνοδος ἔπεται
τούτῳ συνευδοκοῦσα καὶ συντρέχουσα. Ἀντιπίπτειν γὰρ φασιν αὐτοῖς 30
οὐ δυνάμεθα ἐν τούτοις πάντως ἐν οἷς καὶ δεῖ καὶ ἀρμόζει· οὐ γὰρ ἐστιν,
οὐκ ἐστιν εὑρεῖν ἐν τούτοις οὐδεμιᾶς τῶν ἀπ' αἰῶνος θείων καὶ ἱερῶν
συνόδων ἀντικαθεστηκυίας τῆς βασιλευσιν οὐδ' ἀπαξ, ἐν ἐκείνοις δὲ
πλειστάκις, καθὼς πάντα περὶ ἐκείνων μαρτυρεῖ. Ἦν δ' αἴτιον, ὅτι πό-
λεων μεταποιήσεις κατὰ τὸ δοκοῦν τῇ πολιτείᾳ συμφέρον βασιλεὺς μό- 35
νος δύναται τοῦτο μὲν κατοικίσει οἰκητόρων ἐν ἐκείναις καὶ πλῆθει,

τοῦτο δὲ ἀνεγέρσει καὶ αὐξήσει περιβόλων καὶ τῆς λοιπῆς τῶν πό-
 λεων λαμπρότητος, ὧν εἶτ' οὖν αὐξήσει εἶτ' αὐ ἐλαττώσει συνεισφέρον-
 ται καὶ τῷ βασιλεὶ τυποῦνται καὶ οἱ τῶν ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων
 τῶν πόλεων θρόνοι, εἶτ' οὖν βαθμοί. Καὶ περὶ τῶν ἐνοριῶν δὲ, εἶτ' οὖν
 5 ἐπαρχιῶν, ὡσαύτως. Ὅτι δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, πανταχόθεν μοι τῷ λό-
 γῳ μαρτυρεῖ. Ὅσαι πόλεις ἐπίδοσιν καὶ αὐξήσιν ἔλαβον, κατ' ἀναλογίαν
 καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά προέβησαν αὐταῖς ἀξιώματα, ἀλλαι μὲν ἀπὸ ἐπι-
 σκοπῶν εἰς πατριαρχεῖα προδιεσθίσει, ἕτεραι δ' αὐ ἐς μητροπόλεις
 καὶ πάλιν ἐς ἐπισκοπὰς αἱ λοιπαί· πολλὰ δὲ, τῶν τῆς πόλεως ἀξιο-
 10 μάτων ἐκπεσοῦσαι καὶ τῷ μακρῷ χρόνῳ εἶτ' ἐξ ἐφόδου βαρβαρικῆς
 εἶτ' ἄλλως πως καὶ τὸ εἶναι καὶ καλεῖσθαι πόλεις ἀποδαλοῦσαι, συν-
 απεδάλοντο καὶ τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι μητροπόλεις ἢ ἐπισκοπὰς ἢ
 καὶ κῶμας· ἱερέα γὰρ ὁ λαός, οὐχ ὁ ἱερεὺς λαὸν συνιστᾷ, τοῦτο δὴ
 τὸ κοινῶς ἀδόμενον, τὸν δὲ λαὸν βασιλεὺς μόνος κατοικίζειν δύναται.
 15 Ἄλλὰ μὴν καὶ τέλειον ἐπὶ τισι τῶν πόλεων ἀντίστραπται τὰ τῆς τι-
 μῆς. Αἱ γὰρ ὑπετάττοντο πρότερον, τῷ τῆς ἐσχον αὐταῖς ὑποταττο-
 μένας, μᾶλλον δὲ καὶ πολλὰς ἐτέρας, κατὰ τὴν πόλεως δῆλα δὴ ἀνα-
 λογίαν καὶ αὐξήσιν. Λάβε δὴ μοι καὶ μαρτυρίαν τὴν ἀπὸ τῶν νόμων,
 καὶ λάμβανε τὴν νεκρὰν διάταξιν τὴν περὶ τῶν ἀνθυπάτων Παλαιστί-
 20 νης, ἣτις καὶ φησὶ τὴν Καισάρειαν μητρόπολιν εἶναι τῆς Παλαιστίνης
 καὶ λέγε.

Μαρτυρία.

Ποσ τοίνυν ἔχει χώραν τὸ λεγόμενον ἐν τῷ σιγίλλῳ Τὸ μὲν εἰς
 μητρόπολιν τιμηθῆναι πόλιν τινὰ βασιλικῶν προστάγματι δεδομένον
 25 ἐστὶ παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, φυλαττομένων αἰεὶ τῶν
 δικαίων τῇ δὲ ἀρχῆς μητροπόλει; Ποῖα δίκαια πεφύλακται τῷ μη-
 τροπολίτῃ Αἰτίας; Ποῖα τῷ μητροπολίτῃ Βυζαντίου; Ἐκάτερον γὰρ
 ὑποτεταγμένον ἦν τὸ μὲν Καισαρεία τῇ Στράτωνος, θάτερον δὲ Πε-
 ρίνθῳ. Καὶ οὐ μόνον αὐταὶ τετίμηνται, ἀλλὰ καὶ ὑποτεταγμένας
 30 ἐσχον αἱς τὸ πρῶτον ὑπέκειντο, σχῆμα λαβοῦσαι πόλεων ἢ ὑπερκειμέ-
 νων κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων. Ὅθεν δὴ καὶ τῆς αὐξήσεως ἐπὶ μέγα
 αἰρομένης, ἢ μὲν προκαθημένη τῆς ὑφ' αὐτῇ πάσης ἐπαρχίας καὶ
 ἐτέρων ἰσως, ἢ δὲ βασιλῆς πασῶν λέγεται καὶ οἰκουμενική, τῷ πλήθει
 τῶν ἐνοικούντων συνεξαίρομένη καὶ συνυψουμένη. Τοιαῦτα γὰρ εὖροι

2. συνεισφέρεται^{or} 18-19. λάβε δὴ—μαρτυρία ἐν τῇ κάτω ὅτι διὰ παραπεμ-
 πτικῶν σημείων 26 (καὶ κατωτέρω πανταχοῦ). ἀρχῆς 28. τῷ
 30. παρῶτων 31. ὅθ 32. αἰρομένης αὐτῆς